

620,00012
๖๒๐,๐๐๑
๖๒๐

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน
วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

ปริญญานิพนธ์
ของ
วิษณุ ชลารักษ์

๖๒๐,๐๐๑
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
เมษายน 2542
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานี้พนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
อุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

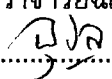
คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.สนั่น ประจงจิตร)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล)

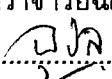
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.สนั่น ประจงจิตร)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอมสิน ดิสถาพร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ วรวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานี้พนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่..... เดือน เมษายน พ.ศ. 2542

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยรับความกรุณาให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี จาก
อาจารย์ ดร.สนั่น ประจงจิตร ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ฉลวย วีระเผ่าพงษ์ และอาจารย์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข จนสามารถทำให้ปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ถนอมสิน ดิสถาพร และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ประเสริฐ วรวงศ์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้คำแนะนำในการ
สร้างแบบสอบถาม และขอขอบคุณ ดร.เปรมจิตร บุญสาย คุณพัฒนา ศรีสุรักษ์ ที่ให้
ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ผู้บริหาร ครูผู้สอนวิชาอาชีพ
ช่างอุตสาหกรรมทุกท่าน และคุณอุษา ชลารักษ์ ผู้ให้กำลังใจและกำลังใจทรัพย์สินสนับสนุนในงาน
วิจัยนี้สำเร็จ

วิษณุ ชลารักษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
สมมติฐานการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
การบริหารงานวิชาการ	7
การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา	7
บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการ	8
ขอบข่ายงานวิชาการ	8
หลักสูตร	11
ความหมายของหลักสูตร	11
ความสำคัญของหลักสูตร	12
องค์ประกอบของหลักสูตร	13
สาระสำคัญของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	15
จุดประสงค์หลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	15
โครงสร้างหลักสูตรวิชาอาชีพ	16
หลักการของหลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษา	16
การนำหลักสูตรไปใช้	18
การจัดการเรียนการสอน	21
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	21
แนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา	22
การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	24
สื่อการเรียนการสอน	26

บทที่	หน้า
การวัดและการประเมินผลการเรียน	29
การประเมินผลการเรียนวิชาอาชีพ	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
ประชากร	36
เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การเก็บรวบรวมและจัดกระทำข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	42
เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
ความมุ่งหมายของการวิจัย	99
ประชากร	99
เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	99
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	100
การวิเคราะห์ข้อมูล	101
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	102
การอภิปรายผล	103
ข้อเสนอแนะ	106
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	106

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	111
ประวัติย่อผู้วิจัย	119

บัญชีตาราง

[illegible]

[illegible]

34	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่มีสถานภาพการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่า ระดับปริญญาตรี เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม	94
35	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่มีสถานภาพด้านประสบการณ์ต่างกันเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม	96
36	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีสถานภาพด้านประสบการณ์ต่างกันเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม	97

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงสถานภาพผู้บริหารและครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	5

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การที่รัฐบาลมีนโยบายการกระจายความเจริญและกิจกรรมทางเศรษฐกิจไปสู่ส่วนภูมิภาคตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) โดยคัดเลือกพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกเป็นพื้นที่เป้าหมายในระยะแรก ประกอบด้วยจังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์กลางความเจริญและแหล่งอุตสาหกรรม (ศึกษา นิเทศ์เขต เขตการศึกษา 12. 2535 : 6) ต่อมามีการขยายพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาความเจริญทางด้านอุตสาหกรรม โดยกำหนดให้จังหวัดปราจีนบุรีเป็นเขตอุตสาหกรรมขั้นที่ 3 เพื่อประกอบอุตสาหกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมชิ้นส่วนและอะไหล่ เพื่อสนับสนุนเขตอุตสาหกรรมหนักในจังหวัดนครราชสีมา กรุงเทพมหานคร และเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จึงส่งผลให้จังหวัดปราจีนบุรีเป็นแหล่งรองรับแรงงานเพิ่มขึ้น จากการขยายพื้นที่เขตอุตสาหกรรมทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับแรงงาน คือ การขาดแคลนแรงงานฝีมือและแรงงานที่มีความรู้ความสามารถสูง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเร่งรัดฝีมือแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (หอการค้าจังหวัดปราจีนบุรี. 2537 : 27)

การพัฒนาประเทศสู่สังคมอุตสาหกรรมของไทยบนพื้นฐานสังคมเกษตรกรรม พร้อมทั้งความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมไทยต้องปรับเปลี่ยนในทุก ๆ ด้านเพื่อรองรับการพัฒนาและความเปลี่ยนแปลง การเตรียมความพร้อมของสังคมไทย ที่จะสนองต่อสภาวะการณ์ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม คือ การเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพในทุกกระดับ โดยการใช้กระบวนการทางการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะจัดเตรียมกำลังคนออกสู่สังคมและตลาดแรงงาน ตามที่สังคมต้องการ กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายให้จัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในทุกระดับการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตามแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) โดยมุ่งส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกกระดับ และประเภทการศึกษา เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ และสามารถพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับความถนัด สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง สังคมและตลาดแรงงาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 1) กรมสามัญศึกษา เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาอาชีพ โดยกำหนดนโยบายกรมสามัญศึกษา ในปี พ.ศ.2537 ข้อที่ 5 เป็นนโยบาย

ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ มุ่งพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาอาชีพ เพื่อการทำงานทำโดยเน้นอาชีพท้องถิ่น ด้วยการส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาและฝึกปฏิบัติงานอาชีพของพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรืออาชีพอื่นใดที่สามารถกระทำได้ตามสภาพทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการสืบเนื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพสูงขึ้น และการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพ (ผู้ตรวจราชการกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. 2539 : 2) แต่ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในด้านความรู้ความสามารถและด้านคุณลักษณะวิชาอาชีพ เขตการศึกษา 12 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของประเทศ แต่คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ความสามารถ และด้านคุณลักษณะวิชาอาชีพ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ของจังหวัดปราจีนบุรี มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของประเทศอยู่ในอันดับสุดท้ายในจำนวน 8 จังหวัด (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2536 : 76,339) ในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แบ่งเป็น 6 หมวด หรือ 6 กรรม ได้แก่ ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ดหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรมและศิลปหัตถกรรม จากการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรมพบว่ามีปัญหาด้านการบริหาร และด้านการจัดการเรียนการสอน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 111)

จากปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในด้านการบริหาร และด้านการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกวิธี โดยอาศัยความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง อันได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนวิชาอาชีพ ทำให้ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการทางการศึกษา ในจังหวัดปราจีนบุรี มีความสนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แผนการเรียนช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในด้านการบริหารงานวิชาการ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำผลการศึกษาวិจัยไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แผนการเรียนช่างอุตสาหกรรม ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาต่อไป

จุดมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และการจัด การเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ของผู้บริหารที่มีสถานภาพด้านการศึกษา และประสบการณ์ต่างกัน และครูผู้สอนที่มีสถานภาพการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม คณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด ปราจีนบุรี นำไปพิจารณา วางแผนปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมการบริหารและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้เกิดประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ขอบเขตการศึกษาวิจัย

1. ขอบข่ายเนื้อหา เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพการบริหารและการจัดการเรียน การสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 23 โรงเรียน ในด้าน

1.1 การบริหารงานวิชาการ

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ประชากร

ประชากรที่จะศึกษาในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.1 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ ศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 23 คน

2.2 ครูผู้สอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม สามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 34 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษาวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1.1 คุณวุฒิ

3.1.2 ประสบการณ์

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการจัดการเรียนการสอน

3.2.1 การบริหารงานวิชาการ

3.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานบริหารงานวิชาการ การบริหารหลักสูตร ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน หมายถึง การวางแผนเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การจัดการเรียน การจัดชั้นเรียน การจัดทำตารางสอน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การบริหารหลักสูตร โดยการจัดทำโครงการสอน จัดทำแผนการสอน การจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาครู การจัดสรรงบประมาณ การจัดหาเครื่องมือและวัสดุฝึก เพื่อจัดการเรียนการสอน

2. สภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน วิชาอาชีพ แผนการเรียนช่วงอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่ครูผู้สอนเลือกใช้เพื่อถ่ายทอดความรู้ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

2.2 การใช้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การใช้เครื่องมือ วัสดุ เพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

2.3 การวัดและการประเมินผลการเรียน หมายถึง กิจกรรมการวัดผลการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์ และการตัดสินผลการเรียนตามที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยงานด้านวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

4. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

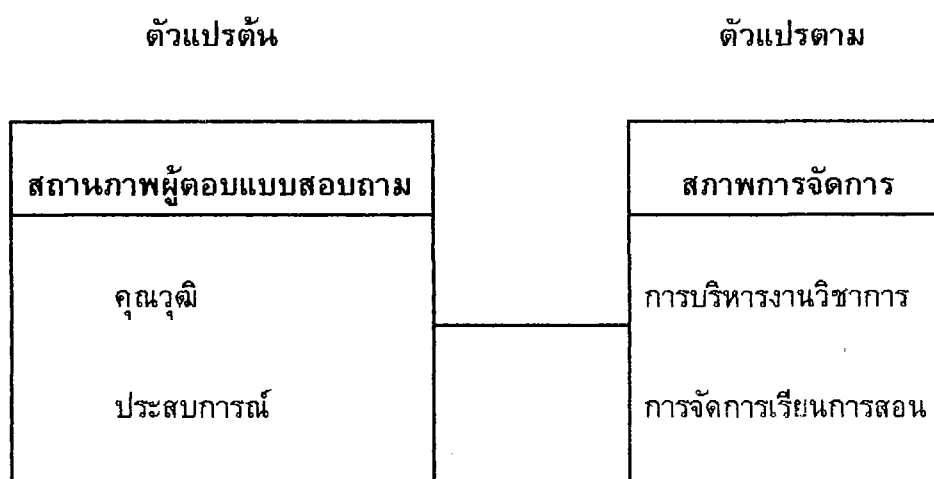
5. วิชาอาชีพ แผนการเรียนช่างอุตสาหกรรม หมายถึง วิชาอาชีพในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ปรับปรุง 2533) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับวัสดุ เครื่องมือ และกระบวนการผลิต ที่ทำอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรม

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารที่สถานภาพการศึกษา ประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี แตกต่างกัน

2. ครูผู้สอนที่สถานภาพการศึกษา ประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี แตกต่างกัน

กรอบความคิด ในการศึกษาวิจัย

ภาพประกอบ 1 แสดงสถานภาพผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการสัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และการศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบอาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงาน ของตนเอง และสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชนและครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โรงเรียนต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยมีครู-อาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถที่จะสอนวิชาอาชีพ โดยมีผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้นำการบริหารปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยศึกษาแนวคิดต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

- 1.1 การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 1.2 จุดประสงค์และโครงสร้างหลักสูตรวิชาอาชีพ ระดับมัธยมศึกษา
- 1.3 การนำหลักสูตรไปใช้
- 1.4 การบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

2. การจัดการเรียนการสอน

- 2.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ
- 2.2 สื่อการเรียนการสอน
- 2.3 การวัดและการประเมินผลการเรียน
- 2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ข้างอุตสาหกรรม

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดที่กล่าวถึงประกอบด้วยความหมายและความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้ คือ การบริหารงานวิชาการหลักสูตร บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน ผลการเรียนรู้

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ความหมายและความสำคัญของงานด้านวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง เรื่องเกี่ยวกับการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536 : 103) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารโรงเรียนควรทำความเข้าใจว่าอย่างไรจึงจะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน วิชาอาชีพ อันได้แก่ ผู้บริหารต้องมีเป้าหมายในการบริหารโรงเรียนอย่างชัดเจนว่า ต้องการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ผู้บริหารต้องใจกว้าง รู้จักสร้างความสัมพันธ์ที่ดี กับชุมชนและนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ รู้จักสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างครูด้วยกัน มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูผู้สอนวิชา อาชีพ มีจิตใจเป็นนักพัฒนา มีการปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

กรมสามัญศึกษา (2519 : 208) ให้แนวคิดว่างานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประเภทใด มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษามักจะได้รับการพิจารณาชั้น มูลฐานจากผลงานด้านวิชาการเป็นพิเศษ

สุมิตร คุณากร (2523 : 157) กล่าวว่า งานวิชาการภายในโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างภายในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษาของเด็ก รวมทั้ง การส่งเสริมการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ทั้งหมดให้แก่แก่นักเรียนและครูภายในขอบเขตความรับผิดชอบ ของโรงเรียนอีกด้วย

ภิญญู สาร (2526 : 324) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร งานกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารการศึกษาหรือครูใหญ่ทุกคนควรรับผิดชอบเป็นผู้นำของครู ในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ

พนัส หันนาคินทร์ (2529 : 225) กล่าวว่า งานหลักในการบริหารโรงเรียน น่าจะเป็นงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนหรืองานวิชาการนั่นเอง ส่วนงานอื่น ๆ ควรเป็นการสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินการไปด้วยดีเท่านั้น

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2523 : 67) กล่าวว่างานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา เพราะหน้าที่ของโรงเรียนคือ การให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญ แต่การที่โรงเรียนจะสามารถทำหน้าที่ด้านนี้ได้อย่างสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญแก่งานวิชาการและเข้าใจขอบเขตของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี

เจิม สืบขจร (2526 : 21) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานที่พัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างดี และถือเป็นงานสำคัญที่สุดของการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

ฟิสก์ (Fisk. 1957 : 214) ให้ทรรศนะว่า โรงเรียนต้องรับผิดชอบงานวิชาการ ตั้งแต่บ่งบอกถึงปรัชญาและจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของโรงเรียน โดยคำนึงถึงบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ของชุมชนเป็นพื้นฐาน รวมถึงการประเมินผล แผนทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและ

กิจกรรม

ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ

มิลเลอร์ (Miller. 1965 : 175) ได้กล่าวว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน และที่สำคัญที่สุดได้แก่ การจัดแผนการสอนและการปฏิบัติตามแผนงาน รวมทั้งการวัดผล และการจัดกิจกรรมในการสอน

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานวิชาการ

ผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา หรืออำนวยการต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการบริหารทางการศึกษาแก่สังคมได้อย่างดี งานบริหารโรงเรียนได้แก่ กระบวนการทำงานที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน งานวิชาการถือเป็นหัวใจของสถานศึกษา เพราะผลผลิต (product) ของโรงเรียนจะมีคุณภาพเพียงใด งานวิชาการเป็นเครื่องบ่งชี้ งานวิชาการเป็นงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ และการประเมินผล

ขอบข่ายงานวิชาการ

ผู้บริหารจะต้องรู้ รับผิดชอบ ควบคุมดูแล และดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ (วิบูลย์ ไตวงะบุตร. 2541 : 181-188)

1. การวางแผนวิชาการ

1.1 จัดระบบบริหารงานวิชาการ

1.2 รวบรวม จัดทำระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการแล้วประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

1.3 จัดทำเอกสารคู่มือครู คู่มือนักเรียน เผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

1.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการเป็นตารางปฏิบัติ

1.5 จัดวางแผนการดำเนินงานประมาณ ค่าใช้จ่ายของงานบริหารวิชาการ

1.6 จัดทำแผนงาน โครงการทางวิชาการ

2. การจัดแผนการเรียน

2.1 จัดแผนการเรียนให้สนองจุดมุ่งหมาย หลักการและโครงสร้างของหลักสูตร โดยคำนึงถึงความพร้อม ด้านอาคารสถานที่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและทรัพยากรท้องถิ่น

2.2 จัดเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ผู้ปกครองชุมชนและท้องถิ่น ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ครู-อาจารย์

2.3 จัดประชุมนิเทศนักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียน การเลือกแผนการเรียน การลงทะเบียนเรียน

2.4 พิจารณาเลือกใช้แบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ

2.5 ประสานแผนการเรียนกับสถาบันอื่น ๆ เพื่อการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

2.6 ประเมินผลการปรับปรุงการจัดแผนการเรียน และติดตามผลทุกระยะ

3. การจัดตารางการเรียนการสอน

3.1 จัดตารางสอนประจำชั้น ตารางสอนครู ตารางสอนหมวด

3.2 จัดให้มีตารางการใช้ห้องเรียนและอาคารสถานที่ต่าง ๆ

3.3 การติดตามและการประเมินผลการจัดตารางสอน

3.4 การจัดสอนซ่อมเสริม

4. การจัดครูเข้าสอน

4.1 จัดครูสอนให้ตรงตามวุฒิหรือประสบการณ์

4.2 จัดเฉลี่ยครูให้เพียงพอในแต่ละหมวดวิชา

5. การพัฒนาการเรียนการสอน

5.1 ส่งเสริมให้ครูนำการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา พร้อมทั้งให้ครูรู้จักนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้และเน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม

5.2 ควบคุมการสอนให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา

5.3 จัดให้มีการแนะแนวการเรียนต่อและแนะแนวอาชีพ

5.4 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การสอน

5.5 ติดตามประเมินผลและพัฒนาการเรียนการสอน

6. การจัดการเรียนการสอน

6.1 จัดให้มีการทำแผนการสอนและโครงการสอนเป็นรายวิชา

6.2 จัดให้ครูทำบันทึกการสอน

6.3 จัดหา ใช้น้ำบำรุงรักษาและส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกในการใช้

6.4 จัดหาทรัพยากร แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

6.5 จัดห้องสมุด และส่งเสริมให้ครู นักเรียน ได้ใช้ห้องสมุดให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

6.6 จัดทำแผนการใช้อุปกรณ์ภายในโรงเรียน และการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับสถานศึกษาอื่น

7. การพัฒนาครูด้านวิชาการ

7.1 จัดให้มีการนิเทศภายใน จัดทำและจัดหาเอกสารต่าง ๆ ทางวิชาการ

7.2 จัดการฝึกอบรมครู

7.3 ส่งเสริมให้ครูผลิตเอกสารทางวิชาการ

7.4 ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อหรือดูงาน

8. การวัดและประเมินผลการเรียน

8.1 รวบรวมระเบียบเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน

8.2 ชี้แจงแนวปฏิบัติและปฏิทินปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนให้ทราบทั่วกัน

8.3 ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนตามปฏิทินและแนวปฏิบัติที่กำหนด

8.4 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำธนาคารข้อสอบ

8.5 ติดตามประเมินผลและตรวจสอบหลักฐานการวัดผลการเรียนการสอน

8.6 สร้างและปรับปรุงเครื่องมือในการวัดผลการเรียนตามจุดประสงค์รายวิชา

8.7 จัดให้มีเอกสารและแบบฟอร์มเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน พร้อมทั้งให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลและจัดเก็บเป็นระบบและอำนวยความสะดวกในการใช้

8.8 จัดให้มีการรายงานผลการเรียนตามระเบียบการวัดผลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

8.9 ควบคุมและตรวจสอบ ให้การวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด

จากที่ได้กล่าวมานี้สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน เพราะเป็นหน้าที่สำคัญของโรงเรียนในการให้การศึกษาแก่นักเรียน เป็นภารกิจที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนส่งเสริมในงานวิชาการอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นด้าน บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์การเรียน การนิเทศเกี่ยวกับหลักสูตร วิธีสอน และการจัดสภาพการเรียนการสอน

หลักสูตร

การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการหรือวิธีดำเนินงาน นำเอาจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างหลักสูตร ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้นจึงจะกล่าวถึงความหมายของหลักสูตร ความสำคัญของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร สารสำคัญของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ความหมายของหลักสูตร

พนัส หันนาคินทร์ (2521 : 24) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง ประสบการณ์ทั้งมวลที่นักเรียนจะได้รับภายใต้การนำของครูหรือโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังที่จะให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน กล่าวคือ ทั้งด้านทางกาย ทางอารมณ์ และทางสังคม

สุมิตร คุณากร (2523 : 2-3) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้สองระดับ คือ หลักสูตรในระดับชาติกับหลักสูตรในระดับโรงเรียน หลักสูตรระดับชาติ หมายถึง โครงการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ ส่วนหลักสูตรระดับโรงเรียน หมายถึง โครงการที่จะประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ภิญญา สาธร (2526 : 326) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึง บรรดาประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียนตามระดับชั้น ตามความต้องการของนักเรียน ตามวัยของนักเรียน ตามความสนใจของนักเรียน และความต้องการของสังคม

ฉัตรชัย อรณันท์ (2529 : 157) กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ

ทาบา (Taba. 1978 : 12) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามลักษณะที่ต้องการและให้ถึงจุดหมาย

สรุปได้ว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทางการศึกษาที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุก ๆ ด้าน ให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามลักษณะและจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ความสำคัญของหลักสูตร

นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2522 : 4-5) ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า เป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางหรือแผนการเรียนการสอน หรือรูปแบบของการเรียนการสอนให้มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนด

สมิตร คุณากร (2523 : 2) กล่าวว่า หากจะเปรียบเทียบความมุ่งหมายทางการศึกษาเป็นผลที่มุ่งหวังแล้ว หลักสูตรก็เปรียบได้กับวิธีที่จะนำความมุ่งหวังไปสู่ผลสำเร็จ

สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 8-10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ สรุปได้ว่า

1. หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติของครู เพราะหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ
2. หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน อันเป็นส่วนรวมของประเทศเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ
3. หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาลเพื่อให้บุคคลที่ทำการเกี่ยวข้องกับการศึกษาปฏิบัติตาม
4. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบัน การศึกษาระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐให้แก่สถานศึกษาด้วย
5. หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะอำนวยความสะดวก และควบคุมดูแลติดตามผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลอีกด้วย
6. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
7. หลักสูตรจะกำหนดลักษณะรูปร่างของสังคมอนาคตได้ว่าจะเป็นในรูปใด
8. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ ความประพฤติ ที่จะ เป็นประโยชน์ต่อสังคม อันเป็นการพัฒนากำลังคน ซึ่งจะเป็นการนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติอย่างได้ผล

9. หลักสูตรจะเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความสำเร็จของประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ประเทศไทยจัดการศึกษาโดยมีหลักสูตรที่เหมาะสมทันสมัย มีประสิทธิภาพ ทันต่อเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงย่อมได้กำลังคนที่มีประสิทธิภาพสูง

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 5) กล่าวว่า หลักสูตร เป็นเสมือนแผนภูมิการเดินทางและตารางที่ยึดหยุ่นได้ในการจัดการศึกษา เพราะผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาวิชาในโรงเรียนจะเป็นผู้สร้างหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร

นักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังนี้

กมล สดประเสริฐ (2517 : 32) กล่าวว่า หลักสูตรมีส่วนประกอบ 3 ส่วน ได้แก่

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. กิจกรรมด้านการสอน
3. งานประเมินผล

พนัส หันนาคินทร์ (2529 : 11) กล่าวว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบดังนี้

1. ความหมายของหลักสูตร
2. หลักการและโครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. การนำหลักสูตรไปใช้
5. การประเมินหลักสูตร

กรมวิชาการ (2522 : 4) ระบุว่า หลักสูตรประกอบด้วยสาระสำคัญ 8 ประการ คือ

1. หลักการ เป็นทิศทางหรือแนวทางที่จะบอกหรือไปสู่จุดหมายของหลักสูตร
2. จุดหมาย เป็นความต้องการของการจัดการศึกษาหรือของสังคมที่จะให้ผู้เรียน เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. โครงสร้าง เป็นส่วนที่กำหนดกลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ซึ่งมีทั้ง บังคับ และส่วนที่ให้เลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นข้อกำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะหรือทัศนคติ ในแต่ละรายวิชา
5. เนื้อหาของรายวิชา เป็นข้อกำหนดเนื้อหาและประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรง และทางอ้อม เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่กำหนด
6. สื่อการเรียน เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรมหรือกำหนดวิธีสอน ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักทำและรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ

8. การประเมินผล เป็นการตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีสิ่งใดจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรหรือไม่

สมิทธ คุนากกร (2523 : 9) กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

1. ความมุ่งหมาย (objectives)
2. เนื้อหา (content)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (curriculum implementation)
4. การประเมินผล (evaluation)

บันลือ พฤษะวัน (2524 : 58) ได้กล่าวถึงลักษณะหลักสูตรที่ดีว่า หลักสูตรที่ดีควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน คือ

1. จุดมุ่งหมาย
2. ลักษณะของเนื้อหาวิชาและกิจกรรม
3. วัสดุหลักสูตร
4. การนำหลักสูตรไปใช้

ทาบ (Taba. 1978 : 424-425) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย

1. ความมุ่งหมายของการศึกษา
2. การจัดเนื้อหาวิชา
3. กิจกรรมการเรียนการสอนและการนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผลและการวัดผล

สรุปได้ว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างการจัดเนื้อหาวิชาเรียน การนำหลักสูตรไปใช้ และการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียน

สาระสำคัญของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

กรมวิชาการ (2533 : 22) ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่าง ๆ
4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน
5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน
6. มีทัศนคติที่ดีต่อสมาชิกทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง
7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสมาชิก มีความสามารถในการจัดการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศิลปะวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

จุดประสงค์และโครงสร้างหลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กรมวิชาการ (2536 : 2) จุดประสงค์กลุ่มวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักของวิชาอาชีพที่จะนำไปปรับปรุงการดำรงชีวิต
2. เพื่อให้มีความสามารถและทักษะในอาชีพเพียงพอที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพตามควรแก่วัย
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพและคุณธรรมในการประกอบอาชีพ
4. เพื่อให้มีความสามารถในการด้านการจัดการ การตลาด และความร่วมมือในการประกอบกิจการหรือธุรกิจ

วิชาอาชีพที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนี้มุ่งหวังที่จะปลูกจิตสำนึกในงานอาชีพ และมุ่งส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่ออาชีพทุกประเภท เปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองในด้านความถนัด ความสนใจ ค่านิยม ทั้งยังเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะเทคนิคทางอาชีพ ทักษะการจัดการ และเจตคติต่อการเป็นผู้บริโภค ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และให้บริการที่ดี เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตามควรแก่วัย

โครงสร้างหลักสูตรวิชาอาชีพ

การจัดแบ่งรายวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จัดออกเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ

1. กลุ่มงานผลิต
2. กลุ่มงานบริการ
3. กลุ่มเสริมงานผลิตและงานบริการ
4. กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน

หลักการของหลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษา

1. จัดไว้เป็นวิชาเลือกในระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถเลือกเรียนได้อย่างเสรี
2. จัดเป็นรายวิชาอาชีพที่สอดคล้องกับสภาพอาชีพในตลาด
3. เป็นหลักสูตรที่ยอมรับประสบการณ์จากภายนอกโรงเรียน
4. เป็นหลักสูตรที่ยอมรับผู้เรียนที่มีประสบการณ์ในอาชีพมาแล้ว
5. เป็นหลักสูตรที่ระดมทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียน

การสอน

6. เป็นหลักสูตรที่เปิดกว้าง
7. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพระหว่างเรียน
8. เป็นหลักสูตรที่สามารถถ่ายโอนหน่วยการเรียนรู้วิชาอาชีพจากรายวิชาอาชีพอื่นใดที่เทียบเท่าหรืออยู่ในระดับเดียวกันที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ
9. เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเสนอรายวิชาเพิ่มเติมได้

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2534 : 1) ได้ระบุว่า จุดเน้นที่สำคัญของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มี 3 ประการ คือ

1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ
2. การตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น
3. การให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจ

เมื่อศึกษาคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรฉบับปรับปรุง จะพบว่าได้ระบุกิจกรรม เนื้อหา และจุดประสงค์ เพื่อเน้นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน 4 ด้าน คือ

1. ความรู้ ความคิด
2. ทักษะ
3. จริยธรรม คุณธรรม ค่านิยม
4. การจัดการ

การจัดการ เป็นคุณสมบัติที่เกิดขึ้นใหม่ นักเรียนที่มีทักษะการจัดการ ควรมีทักษะ 3 ประการ คือ

1. รู้จักนำสิ่งที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
2. รับรู้กระบวนการและนำไปใช้ได้
3. เห็นช่องทางในการนำสิ่งที่เรียนไปประกอบอาชีพหารายได้

ดังนั้นการกำหนดจุดประสงค์ด้านการจัดการ ก็เพื่อให้นักเรียนเห็นช่องทางในการ ประกอบอาชีพ และทำงานอย่างเป็นระบบมีความคิดสร้างสรรค์นั่นเอง

จากจุดเน้นและความคาดหวังของหลักสูตรฉบับปรับปรุงดังกล่าว และความจำเป็นที่จะต้องเตรียมตัวนักเรียนให้มีความสามารถรับกับความก้าวหน้า และการเพิ่มพูนของวิทยาการต่าง ๆ ที่มีมากขึ้นทุกวัน ทำให้ต้องเน้นกระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะหากครูสอนให้นักเรียนมีกระบวนการให้เรียนรู้วิธีเรียน (learn how to learn) ไม่ใช่จำเนื้อหาวิชา นักเรียนก็จะมีความรู้ติดตัวไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โรงเรียนควรให้การสนับสนุนโดยการจัดกิจกรรมดังนี้ (กรมวิชาการ. 2536 : 39)

1. จัดบริการข่าวสารข้อมูลทางอาชีพอันได้แก่ความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงาน ความเคลื่อนไหวทางวิชาการ และเทคโนโลยี ความก้าวหน้าในอาชีพ และการเข้าสู่อาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะของผู้ประกอบการ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบข้อมูลท้องถิ่นที่มีอยู่ และตัดสินใจเลือกอาชีพหรือเลือกเรียนอาชีพ
2. จัดบริการแนะแนวให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตนเอง ข้อมูลสิ่งแวดล้อมด้วยตนเองและครอบครัว และข้อมูลสิ่งแวดล้อมทางด้านอาชีพ เพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพหรือเลือกเรียนอาชีพ
3. จัดประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างบุคคล หรือองค์กรท้องถิ่นและโรงเรียน โดยการกระตุ้นให้ผู้ประกอบอาชีพหรือองค์กรในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาด้านอาชีพ

อันได้แก่ การสนับสนุนทางด้านวัสดุอุปกรณ์ เงินทุน วิทยากร ตลอดจนการตลาดให้แก่โรงเรียน ขณะเดียวกันโรงเรียนก็จะเป็นหน่วยงานพัฒนาแรงงานในท้องถิ่นส่งผลต่อการพัฒนาอาชีพ และ เศรษฐกิจสังคมของท้องถิ่น

4. จัดโครงการสนับสนุนส่งเสริมการเตรียมเยาวชนเข้าสู่อาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน เช่น โครงการประกอบอาชีพอิสระ ส่งเสริมให้นักเรียนหรือกลุ่มนักเรียนเป็นเจ้าของกิจการระหว่างเรียน โครงการประกอบอาชีพระหว่างเรียน ซึ่งอาจจัดในรูปกิจกรรมอิสระ ตามโครงสร้างของหลักสูตรหรือจัดนอกเวลาเรียนตามความสนใจของผู้เรียน

5. จัดงานแสดงผลงานหรือจัดตลาดนัดผลงานของนักเรียนเพื่อส่งเสริมการขาย นักเรียนจะได้รับประสบการณ์การจัดการ การจัดจำหน่ายเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่งานอาชีพได้

6. จัดให้มีสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนที่รับผลผลิตจากการเรียนการสอนวิชาอาชีพของนักเรียน และจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานการขาย โดยหมุนเวียนหน้าที่ให้ครบขั้นตอนของงานสหกรณ์ร้านค้า

การนำหลักสูตรไปใช้

สมิตร คุณากร (2523 : 130-132) กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ หรือการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า หมายถึงกิจกรรม 3 ประการ ต่อไปนี้

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่แผนการสอน
2. การจัดปัจจัยสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน
3. การสอน

มีรายละเอียดดังนี้

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่แผนการสอน หมายถึง การตีความและกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติ คือใช้สอน เนื่องจากหลักสูตรมักจะกำหนดความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาที่จะสอน กิจกรรมประกอบการเรียนรู้ การเรียนการสอน และการประเมินผล ไว้อย่างกว้างๆ มีลักษณะยืดหยุ่นได้ เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ปรับปรุงให้เข้ากับท้องถิ่น หรือโรงเรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรไว้ก่อนทำแผนการสอน ได้แก่ โครงการสอน แผนการสอน เป็นต้น

2. การจัดปัจจัย สภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งนับว่ามีส่วนที่จะส่งเสริมหรือสกัดกั้นการปฏิบัติของครู เพื่อจะได้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สิ่งเหล่านี้ได้แก่ ขนาดห้องเรียน จำนวนนักเรียน แผนการเรียน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน การใช้แผนการสอน การได้รับงบประมาณ เป็นต้น

3. การสอน เป็นศิลปะของการช่วยให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ นับว่าการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรบรรลุผล การสอนคือ สื่อกลางที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร ผู้เรียน และผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้

สมิตร์ จุลนากร (2523 : 130-131) กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ ให้รวมถึงกิจกรรม 3 ประเภท คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่แผนการสอน การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้หลักสูตรบรรลุถึงเป้าหมายและการสอนของครู

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน หมายถึง การตีความและการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร เช่น จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งอาจจะออกมาในรูปของการจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน ซึ่งก็คือการจัดสภาพการเรียนการสอนนั่นเอง

การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียนหมายถึง การจัดการที่สนับสนุนให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างสะดวก เช่น การจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาบุคลากร การจัดสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

สันต์ ธรรมบำรุง (2537 : 189-191) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่ง เพราะตัวหลักสูตรเหมือนทฤษฎี การนำหลักสูตรไปใช้เปรียบเสมือนภาคปฏิบัติ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ จะต้องพยายามขยายเนื้อหาสาระ สร้างและใช้สื่อการนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร ตลอดจนการบริหารหลักสูตร อันจะเป็นการเอื้ออำนวยให้การใช้หลักสูตรบังเกิดผลดี การนำหลักสูตรไปใช้นั้นสามารถที่จะสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. การวางแผนเนื้อหาและการทำคำอธิบายรายวิชา ได้แก่การจัดแผนการเรียน การจัดโครงสร้างของกลุ่มวิชา เป็นต้น

2. การนำคำอธิบายรายวิชามาทำรายละเอียด และองค์ประกอบมาสร้างเป็นเอกสารตำรา อุปกรณ์การสอน ชุดการเรียนและชุดการสอน

3. นำครูมาฝึกอบรม เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอน

4. ประเมินผลหลักสูตร

5. สร้างห้องสมุดเก็บหนังสือ เอกสารเฉพาะวิชา เพื่อให้เกิดการศึกษากันอย่างกว้างขวาง

จะเห็นได้ว่า การใช้หลักสูตรนั้นเป็นกระบวนการหรือวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเอาจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตร ไปจัดอยู่ในรูปของการปฏิบัติ โดยต้องอาศัยวิธีการและสภาพที่เหมาะสม ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนต่อการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักสูตรให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายนั้น พอจะสรุปได้ 5 ประการดังนี้

1. ปัจจัยด้านบุคลากร
2. ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน
3. ปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ปัจจัยด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน
5. ปัจจัยด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน

การที่จะนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลดีตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร บุคลากรในโรงเรียนจะต้องร่วมมือกันในเรื่องเกี่ยวกับ การจัดหลักสูตร การจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน การจัดท่าและการใช้แผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การนิเทศ การส่งเสริม และการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การบริหารงานวิชาการ การบริหารหลักสูตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี การบริหารงานวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2534) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี เป็นการรวมตัวของกลุ่มโรงเรียน ร่วมมือกันปรับปรุงส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น และมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน การบริหารเป็นไปในรูปของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2534 อำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนได้แก่

1. กำหนดนโยบายของกลุ่มโรงเรียน
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ
3. แต่งตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการภายในกลุ่ม
4. กำหนดอัตราส่วนคะแนนของรายวิชาต่าง ๆ

การจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการ เพื่อพัฒนาหลักสูตรแลพการเรียนการสอน โดยมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ครูของโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัด ในหมวดวิชาหรือสายวิชาเดียวกันมาพบปรึกษาหารือ เพื่อแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในเรื่องการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลการเรียน
2. จัดบริการและแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอน และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น
3. ประสานงานการจัดอบรม ดูงาน ในเรื่องที่เป็นปัญหาและสนใจร่วมกันของครูในหมวดหรือสายวิชาเดียวกัน
4. ระดมทรัพยากรเพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และนโยบายการจัดการศึกษา

การจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

การเตรียมเยาวชนระดับมัธยมศึกษาเข้าสู่อาชีพ จะเตรียมผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพทั่ว ๆ ไป เข้าใจกระบวนการผลิตและจำหน่ายได้สัมผัสงานอาชีพประเภทต่าง ๆ ทราบความต้องการของตลาดแรงงานและเลือกอาชีพตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น มีเจตคติที่ดีและมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ มีการจัดรูปแบบการสอนไว้ 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 ทำงานระหว่างเรียน เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรหรือตามสภาพอาชีพท้องถิ่น โดยเน้นกระบวนการทำงานที่ได้ผลผลิตออกสู่การจำหน่าย

รูปแบบที่ 2 โรงงานในโรงเรียน เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะ การผลิต การจำหน่าย และการจัดการจากการปฏิบัติงานในโรงฝึกงานของโรงเรียนที่มีสภาพการผลิตจำหน่ายหรือบริการอยู่เป็นประจำ และมีรายได้ตามสภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงในการฝึกทักษะอาชีพและทักษะการจัดการทางอาชีพในสถานประกอบการ

รูปแบบที่ 3 การประกอบอาชีพอิสระระหว่างเรียน เป็นรูปแบบที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและปัญหาการย้ายถิ่นเข้าสู่เมืองโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเสนอโครงการอาชีพอิสระและประกอบอาชีพนั้นระหว่างเรียน และยอมรับโครงการอาชีพอิสระนั้น เป็นรายวิชาอาชีพตามเกณฑ์การจบหลักสูตร ซึ่งจะทำให้ นักเรียนมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระและเห็นช่องทางการพัฒนาอาชีพอิสระ

จากจุดเน้นและความคาดหวังของหลักสูตรฉบับปรับปรุงดังกล่าว และความจำเป็นที่จะต้องเตรียมตัวนักเรียนให้มีความสามารถรับมือกับความก้าวหน้า และการเพิ่มพูนของวิทยาการต่าง ๆ ที่มีมากขึ้นทุกวัน ทำให้ต้องเน้นกระบวนการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะหากครูสอนให้นักเรียนมีกระบวนการให้เรียนรู้วิธีเรียน (learn how to learn) ไม่ใช่จำเนื้อหาวิชา นักเรียนก็จะมีความรู้ติดตัวไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

สงบ ลักษณะ (2533 : 26) ได้เขียนถึงการจัดการเรียนการสอนเชิงกระบวนการไว้ดังนี้

โดยปกติกระบวนการจะหมายถึง การดำเนินงานเป็นขั้นตอนนำไปสู่ผลที่ต้องการในการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง กล่าวถึงกระบวนการ 2 แก่ คือ

1. จัดกิจกรรมให้เป็นกระบวนการ ซึ่งหมายถึงขั้นตอนต่าง ๆ ให้เด็กได้แสดงออก หรือปฏิบัติโดยใช้ร่างกาย ความคิด การพูด ในการเรียน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์คือ ได้ความรู้หลังจากทำกิจกรรมแล้ว

2. พัฒนาเด็กเกิดความสามารถเชิงกระบวนการ ซึ่งหมายถึงการปลูกฝังให้เด็กมีความสามารถในการปฏิบัติเป็นขั้นตอนติดตัวไปใช้ในชีวิตจริง ดังคำกล่าวที่ว่า แทนที่จะให้อาหารเมื่อคนหิว แต่เราควรสอนให้เขารู้จักวิธีหาอาหาร ประงอาหาร มาบำบัดความหิวจะดีกว่า เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ ก็คือ การสอนที่ครูหลีกเลี่ยงการเป็นผู้บอกความรู้แก่นักเรียนโดยตรง แต่จะจัดให้เด็กได้ทำกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสมกับธรรมชาติและวัยของเด็ก เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาวิชา และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและชีวิตจริง

แหล่งของกระบวนการที่ครูจะนำมาใช้จัดกระบวนการเรียนรู้ อาจดัดแปลงมาจากกระบวนการประเภทต่าง ๆ เช่น

1. กระบวนการเรียนรู้ตามหลักจิตวิทยา เช่น กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการเรียนรู้ความคิดรวบยอดของ Gagné, Bruner, Ausubel, Bloom กระบวนการปรับพฤติกรรมของ Skinner กระบวนการสังคม Bandura กระบวนการเรียนภาคปฏิบัติของ Simon กระบวนการเรียนเจตคติค่านิยมของ Simon เป็นต้น

2. กระบวนการของศาสตร์ต่าง ๆ เช่น กระบวนการเรียนภาษา กระบวนการเรียนคณิตศาสตร์ ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ กระบวนการเรียนสังคมศึกษา กระบวนการเรียนวิชาอาชีพ กระบวนการเรียนทางศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ พลศึกษา เป็นต้น

3. ทักษะกระบวนการเรียน 9 ประการ ตามแนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง ซึ่งจะพัฒนาคุณสมบัติประจำตัวนักเรียนในด้านการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น ปฏิบัติเป็น และมีเจตคติที่ดีต่อการคิดปฏิบัติ

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536 : 73-74) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ผู้บริหาร ชุมชน ครูผู้สอน นักเรียน เป็นต้น และพบว่าครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรต้องการได้

กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในหัวข้อต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจในเป้าหมายของหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาอาชีพ
2. มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน

3. รู้จักการทำงานเป็นทีม มีความเชื่อมโยงและประสานสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิชาสามัญหรือวิชาอาชีพด้วยกัน
4. มีความรู้ ความเข้าใจ และรู้จักการเข้าชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การประชาสัมพันธ์การเรียนการสอนวิชาอาชีพ อันก่อให้เกิดประโยชน์ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ
5. มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทของความเป็นครูในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

กรมวิชาการ (2533 : 5) การจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
กรมวิชาการได้กำหนดแนวดำเนินการ ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างหลากหลาย เพื่อสำรวจความถนัดความสนใจ
2. จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง และสามารถแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และได้มีโอกาสหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานที่ประกอบอาชีพอิสระ
4. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
5. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และกระบวนการกลุ่ม
6. ให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหาของรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ท้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน
7. ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการเสริมสร้างค่านิยม และการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย
9. ในการจัดการเรียนการสอน ให้คำนึงถึงความต่อเนื่องกับหลักสูตรประถมศึกษาด้วย

การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

กรมวิชาการ (2536 : 35-39) การจัดการเรียนการสอนต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพเทคโนโลยี ศาสตร์ต่าง ๆ ตลอดจนสภาพสังคมเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป แต่ละสภาพซึ่งควรประกอบด้วยวิธีสอนแบบต่าง ๆ การเรียนการสอนวิชาอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ ตั้งแต่กระบวนการผลิต กระบวนการจัดการ เพื่อนำผลผลิตออกสู่การจำหน่าย จึงมีแนวการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้หลายวิธี และจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการประกอบอาชีพ มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และสอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ โดยจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือพินความรู้แนวทักษะจากวิชาสามัญมาปรับปรุงและพัฒนางานอาชีพโดยโรงเรียนให้ความรู้และทักษะทางอาชีพ และทักษะทางอาชีพเพิ่มเติม

2. หลักสูตรวิชาอาชีพได้จัดไว้ตามอาชีพหลักในตลาดแรงงาน และเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น เลือกใช้ทักษะ เทคนิคอาชีพ และวัสดุท้องถิ่นได้ ฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างครู นักเรียน เพื่อเลือก ทักษะเทคนิคอาชีพ และวัสดุท้องถิ่น

3. การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ต้องจัดตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนความต้องการของตลาด การจัดวิชาชีพให้เรียนไม่จำเป็นต้องจัดเป็นชั้นเรียน ควรจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ

4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในงาน โดยจัดให้ไปสัมผัสอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่น เรียนรู้ลักษณะอาชีพ ขั้นตอนการประกอบอาชีพ การตลาด และปัญหาอุปสรรคในอาชีพ จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของอาชีพ สามารถตัดสินใจเลือกเรียน หรือเลือกอาชีพได้ตรงตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของตนเอง

5. จัดให้นักเรียนได้สำรวจอาชีพ และแหล่งวัสดุอาชีพในตลาดท้องถิ่น ภาวะและแนวโน้มของตลาด ตลอดจนช่องทางในการประกอบอาชีพ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกเรียนหรือเลือกอาชีพ

6. การเรียนการสอนวิชาอาชีพต้องจัดตามศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพไม่เท่ากัน อีกทั้งมีความรู้พื้นฐาน หรือความสามารถเฉพาะอย่างไม่เท่ากัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพจึงไม่ควรให้นักเรียนทั้งชั้นทำเหมือน ๆ กัน เพราะนอกจากจะไม่ส่งเสริมผู้มีศักยภาพสูงแล้วยังทำลายศักยภาพของผู้ที่ด้อยกว่าด้วย

7. การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงในการประกอบอาชีพ ควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระ เพราะนอกจากนักเรียนจะเรียนรู้ขั้นตอนการทำงาน ตลอดจนอุปสรรค ปัญหา การแก้ไขจากสภาพจริงแล้วนักเรียนยังได้เรียนรู้กระบวนการจัดการทางอาชีพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอีกด้วย

8. ผู้สอนวิชาอาชีพไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่จบการศึกษาด้านอาชีพมาโดยตรง อาจจะเป็นบุคคลอื่นที่สนใจ มีความสามารถในอาชีพนั้น โดยการเรียนรู้อาชีพนั้น ๆ ด้วยวิธีต่าง ๆ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ในอาชีพนั้น ๆ จะสามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ทั้งทักษะอาชีพ และทักษะการจัดการไปพร้อม ๆ กัน สามารถเข้าสู่โลกอาชีพได้มีประสิทธิภาพขึ้น โดยเฉพาะผู้ชำนาญการเฉพาะทาง

9. การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในทุก ๆ รายวิชาต้องปลูกฝังคุณธรรมในการประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยเฉพาะคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความรับผิดชอบ ต่องานอาชีพและคุณธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และนอกจากนั้น ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการประกอบอาชีพอิสระควรปลูกฝังคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการไว้ด้วยอันได้แก่

- 9.1 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 9.2 ความอดทน สู้งาน ขยัน
- 9.3 ความรับผิดชอบ มีวินัย ละเอียดยรอบคอบ
- 9.4 ความมีมนุษยสัมพันธ์
- 9.5 ความซื่อสัตย์สุจริต เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ

ทั้งนี้เพื่อช่วยให้สามารถทำงานได้สำเร็จ และสามารถประกอบอาชีพได้อย่างราบรื่น เป็นที่นิยมของลูกค้าและผู้รับบริการ ซึ่งจะก่อให้เกิดประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ

10. ความรู้ความสามารถและทักษะทางอาชีพ และการจัดการทางอาชีพย่อมสามารถถ่ายโอนไปใช้กับงานอื่นได้ ครูผู้สอนต้องพยายามชักนำและส่งเสริมให้มีการถ่ายโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์บางอย่างไปใช้กับงานอื่น ๆ หรือดัดแปลง และพัฒนาอาชีพและผลผลิตให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนอาชีพไปตามกลไกของตลาดและสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นการประหยัดแรงงาน และวัสดุในอาชีพด้วย

11. การสอนทักษะอาชีพที่มุ่งเน้นการปฏิบัติอาจใช้ใบช่วยสอน เพื่อให้สามารถแบ่งกลุ่มผู้เรียนปฏิบัติงานต่างกันได้ตามความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ใบช่วยสอนต่าง ๆ จะช่วยให้สามารถจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพขึ้น

11.1 ใบสั่งงาน ประกอบด้วยหัวข้อหรือประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนค้นคว้า คำสั่งในการค้นคว้า แนะนำแหล่งค้นคว้า

11.2 ใบแนะนำการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย กิจกรรมและคำสั่งที่ต้องการให้ ปฏิบัติ และข้อแนะนำความรู้กว้าง ๆ ซึ่งต้องไม่ใช่งานที่มีขั้นตอนยุ่งยากนัก

11.3 ใบข้อมูล ประกอบคำอธิบายการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือที่ค่อนข้างสลับ ซับซ้อน เพื่อให้นักเรียนระมัดระวังในการใช้

11.4 ใบงาน เป็นการรวบรวมใบสั่งงาน ใบแนะนำการปฏิบัติงาน ใบข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะทั้งภาคความรู้และการปฏิบัติเพิ่มเติมให้นักเรียนสามารถศึกษาและปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

12. จัดให้มีอาจารย์ควบคุม ดูแล นิเทศ และติดตามกำกับการทำงานของนักเรียน ในสถานฝึกงานนอกโรงเรียน ผู้ทำหน้าที่นี้อาจจะเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาอาชีพ หรืออาจารย์ผู้อื่น ที่โรงเรียนเห็นสมควรก็ได้ เพื่อทำหน้าที่วิเคราะห์ แก้ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการฝึกงาน ตรวจสอบสมุดบันทึกการฝึกงาน ดูแลความประพฤติของนักเรียน และตรวจสอบว่านักเรียนได้ฝึกงาน ตามรายการและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

13. การจัดการเรียนการสอนด้านช่างที่ต้องใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุที่ยุ่งยาก ซับซ้อน เป็นอันตราย และสิ้นเปลือง ต้องปลูกฝังและส่งเสริมกิจนิสัยในด้านความรอบคอบ ระมัดระวัง ละเอียดแม่นยำ เพื่อเกิดความปลอดภัย ใ้วัสดุอย่างประหยัด และได้ผลงานที่ ประณีต มีคุณภาพและต้นทุนต่ำ

14. จัดให้มีการเรียนภาคปฏิบัติโดยการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจะทำให้นักเรียนทำงานได้ หรือ ทำงานเป็น หากไม่มีการปฏิบัติจริงนักเรียนจะไม่สามารถทำงานเป็นและจะกลายเป็นการเรียนแบบท่องจำ

15. ครูควรใช้กระบวนการกลุ่มในการสอนภาคปฏิบัติ โดยการแบ่งนักเรียน กลุ่ม ละประมาณ 5 คน ร่วมกันวางแผนในการทำงาน โดยพยายามแบ่งงานหมุนเวียนให้สมาชิกทุกคนได้สัมผัสงานให้ครบทุกงาน ระหว่างปฏิบัติงานจะเกิดบรรยากาศการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันแก้ไขปัญหา จะทำให้งานสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย และระหว่างนักเรียนปฏิบัติงาน ครูควรเดินสังเกตการปฏิบัติงาน ให้คำแนะนำ ชมเชย ให้กำลังใจ สาธิต สรุป ทบทวนขั้นตอน การดำเนินงาน และประเมินผล

16. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้นักเรียนสามารถเตรียมตัว เข้าสู่โลกอาชีพได้

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ที่จะช่วยเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งของทุกสิ่งทุกอย่างที่นำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน ช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดข้อเท็จจริง ทักษะ ทศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้งเห็นคุณค่าเพื่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียนยิ่งขึ้น

กรมวิชาการ (2521 : 7) ให้ความหมายของสื่อการเรียน ได้แก่ เครื่องมือ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ สื่อการเรียนยังเป็นสิ่งเร้าความสนใจของผู้เรียน ให้เกิดการอยากเรียนรู้ เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้อย่างดีและรวดเร็ว

พงศ์ หรดาล (2531 : 195) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน มีบทบาทต่อการเรียนการสอนของครู โดยสื่อการสอนสามารถช่วยครูในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มากขึ้น
2. ช่วยให้ครูจัดเนื้อหาวิชาได้อย่างมีความหมาย
3. ช่วยครูในการแนะนำและควบคุมผู้เรียนให้มีพฤติกรรมในทางที่พึงปรารถนา
4. ช่วยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบต่าง ๆ
5. ช่วยให้ครูสอนได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้
6. ช่วยให้ครูสอนได้ง่าย
7. ช่วยให้ครูสอนได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

สื่อการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาอุตสาหกรรมศึกษา

พงศ์ หรดาล (2531 : 201) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาอุตสาหกรรมศึกษา เป็น 4 กลุ่ม คือ

1. วัสดุประเภทสิ่งพิมพ์ (printed media)
2. วัสดุประเภทตั้งแสดง (display media)
3. วัสดุประเภทเครื่องฉาย (projected media)
4. วัสดุประเภทเครื่องเสียง (recorded media)

สุทธิ ประจักษ์ศักดิ์ (2524 : 139-147) เสนอประเภทของสื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การเยี่ยมชมโรงงาน
2. เทปบันทึกเสียง

3. ของจริงและของตัวอย่าง
4. ฟันจำลอง
5. แผนภูมิแสดงกระบวนการทำงาน
6. แผ่นป้ายต่าง ๆ
7. วัสดุได้เปล่าและราคาถูกจากท้องถิ่น วัสดุจากหนังสือและเอกสาร
8. โทรทัศน์เพื่อการศึกษา
9. ภาพยนตร์
10. फिल्मสตริป
11. สไลด์
12. เครื่องฉายข้ามศีรษะ
13. ภาพนิ่ง
14. เครื่องฉายทึบแสง

กรมสามัญศึกษา (2519 : 219-222) ได้เสนอหลักการใช้อุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ดังนี้

1. การใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับวิชาที่สอน พื้นฐานความรู้ และสมรรถภาพของนักเรียน

2. ใช้ให้ได้ผลคุ้มค่า หมายถึง การเตรียมนักเรียนให้พร้อมด้วยการอธิบายก่อนการใช้อุปกรณ์ และเมื่อใช้แล้วมีการสรุปและอธิบายให้เข้าใจอีกครั้งหนึ่ง

3. ใช้อย่างประหยัด ทั้งแรงงาน เงิน และเวลา

4. ก่อนใช้อุปกรณ์ทุกครั้ง ต้องทดลองเสียก่อนว่าใช้การได้ดี สะดวกและพอเหมาะกับเวลา เพื่อมิให้บกพร่องหรือติดขัดระหว่างการใช้

นอกจากนี้ กรมสามัญศึกษายังได้เสนอแนวทางในการใช้อุปกรณ์ภายในโรงเรียนให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ได้พิจารณาจัดบริการสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. จัดศูนย์บริการวัสดุอุปกรณ์เพื่อบริการหมวดวิชาต่าง ๆ

2. จัดแหล่งวัสดุอุปกรณ์วิชาต่าง ๆ ตามลักษณะเฉพาะวิชานั้น ๆ

3. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสม

4. สำรวจวิเคราะห์ความต้องการวัสดุ อุปกรณ์รายวิชาต่าง ๆ

5. ฝึกอบรมครูประจำวิชาให้มีความรู้ ทักษะการใช้ การรักษาและปรับปรุงซ่อมวัสดุอุปกรณ์

6. กระตุ้นให้ครูและนักเรียนสนใจในการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนให้มากขึ้นด้วยวิธีต่าง ๆ

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนได้แก่ปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นตัวกลางสามารถช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ สื่อการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ โดยครูผู้สอนจะต้องวางแผนเป็นอย่างดี ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน

การวัดและการประเมินผลการเรียน

การวัดและการประเมินผลการเรียน เป็นกระบวนการต่อเนื่องของกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีความประสานสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ได้เพราะเป็นกระบวนการที่จะทำให้ทราบว่าการวัดและกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนความพยายามต่าง ๆ ในอันที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลสมความมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการต่าง ๆ ต่อไปอีก

ชวาล แพรัตกุล (2528 : 140-141) กล่าวว่า การวัดผลการศึกษามีถึงกระบวนการใด ๆ ที่จะทำให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง อันมีความหมายแทนขนาดสมรรถภาพนามธรรมที่นักเรียนผู้นั้นมีอยู่ในตน ส่วนการประเมินค่าการศึกษา (evaluation) หมายถึง กระบวนการที่ครูนำทุก ๆ รายการที่ทราบจากการวัดไปใช้ คือครูนำผลต่าง ๆ จากการวัดผลเหล่านั้นมารวม มาชั่ง มาผสม เพื่อจะนำไปใช้ในการวินิจฉัย ตีราคา และชี้ขาดเป็นผลสรุปว่า เด็กคนนั้นมีคุณภาพสูงหรือต่ำ ควรเป็นประเภทสอบได้หรือสอบตก การประเมินค่าที่ดีต้องอยู่บนรากฐานของการวัดที่ดี

พนัส หันนาคินทร์ (2521 : 242) กล่าวว่า การวัดผลหมายถึงการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานอันหนึ่งที่ยึดถืออยู่ ส่วนการประเมินผลเป็นการพิจารณากำหนดคุณค่าจากคะแนนที่เราได้จากการวัดผลนั้น ดังนั้นการวัดผลและการประเมินผลการเรียน จึงต้องกระทำไปพร้อม ๆ กัน หากมีแต่การวัดไม่มีการประเมินผลก็ไม่มีคามหมาย และไม่เกิดประโยชน์อันใด และหากมีการประเมินผลแต่ไม่มีการวัดผลมาก่อนก็ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การประเมินผลนั้นเชื่อไม่ได้ ไม่มีข้อมูลยืนยัน ไม่เป็นวิทยาศาสตร์

สุมิตร คุณากร (2523 : 130-131) กล่าวว่า การสอน เป็นกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมของการใช้หลักสูตรได้มากที่สุด เราสามารถดูว่ากิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ การที่จะตรวจสอบถึงความเป็นไปได้ดังกล่าวนั้น ต้องอาศัยการวัดผลและประเมินผลการเรียน เพราะการวัดผลและประเมินผลการเรียนจะทำให้ทราบว่า การดำเนินการเรียนการสอนในโรงเรียนมีความถูกต้องและบรรลุผลตามหลักสูตรได้มากน้อยหรือไม่เพียงไร

กรมวิชาการ (2534 : 4-5) ระบุไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไว้ดังนี้

การประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักการต่อไปนี้

1. สถานศึกษามีหน้าที่ประเมินผลการเรียน โดยความเห็นชอบของกลุ่มโรงเรียนในเรื่องของเกณฑ์และแนวดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน

2. ประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นหน่วยการเรียนรู้ การคิดจำนวนหน่วยการเรียนรู้ ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. ประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา

4. ประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินผลการเรียน

การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1. แจ้งให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผลการเรียน เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และเกณฑ์ขั้นต่ำของการผ่านรายวิชา ก่อนการสอนรายวิชานั้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และเน้นกระบวนการ

3. ประเมินผลก่อนเรียน เพื่อศึกษาหาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

4. วัดและประเมินผลระหว่างเรียน เพื่อศึกษาผลการเรียน เพื่อจัดสอนซ่อมเสริม และเพื่อนำคะแนนจากการประเมินผลไปรวมกับการวัดผลปลายภาคเรียน โดยให้วัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผลระหว่างเรียนประกอบด้วย

4.1 วัดผลและประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ โดยให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์

4.2 วัดผลกลางภาคเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้กำหนดจุดประสงค์

4.3 ประเมินคุณลักษณะทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ตลอดภาคเรียน ให้โรงเรียนเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่จะประเมิน โดยเน้นความรู้สึกและคุณภาพการแสดงออก

การวัดผลปลายภาคเรียน เพื่อตรวจสอบผลการเรียนโดยวัดให้ครอบคลุมจุดประสงค์สำคัญตามที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด

การประเมินผลการเรียนวิชาอาชีพ

กรมวิชาการ (2536 : 39-41) การประเมินผลการเรียนถือเป็นหน้าที่สำคัญของครูผู้สอน เพื่อที่จะทราบว่าผลการเรียนการสอนเป็นไปตามความต้องการหรือไม่ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ซึ่งชี้ให้เห็นกระบวนการต่อเนื่องของการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลต้องเกิดจากการวัดผลหลาย ๆ แห่ง หลาย ๆ มุม การประเมินผลการเรียนวิชาอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่ได้ผลงานออกสู่การจำหน่าย โดยอาศัยกระบวนการจัดการ และกระบวนการจัดจำหน่ายหรือให้บริการ การประเมินผลจึงควรเน้นกระบวนการทำงาน ไม่ควรประเมินเฉพาะชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์ และนอกจากนั้นการประเมินผลวิชาอาชีพ ควรมุ่งเน้นการประเมินด้านการปฏิบัติมากกว่าด้านทฤษฎี แนวทางการประเมินผลการเรียนวิชาอาชีพมีแนวทางในการประเมินดังนี้

การประเมินผลการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ควรประเมินให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านการปฏิบัติ โดยอาจกำหนดสัดส่วน 1:1:3 และประเมินดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย วัดความรู้ ความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีอาชีพ และทฤษฎีการจัดการทางอาชีพ อาจวัดได้หลายวิธี เช่น การอภิปรายในห้องเรียน การเขียนรายงาน การสังเกต การใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน หรือการใช้แบบทดสอบ

2. ด้านจิตพิสัย ประเมินคุณลักษณะและคุณธรรมในการทำงานในเรื่องต่อไปนี้

- 2.1 ความกระตือรือร้นและความเอาใจใส่ในการทำงาน
- 2.2 ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย
- 2.3 ระเบียบวินัยในการทำงาน
- 2.4 ความสามัคคีและความเสียสละในการทำงาน
- 2.5 ความซื่อสัตย์สุจริตในอาชีพ
- 2.6 ความประหยัด

3. ด้านการปฏิบัติ ประเมินกระบวนการทำงาน กระบวนการจัดการทางอาชีพและผลผลิตดังต่อไปนี้

3.1 กระบวนการทำงาน

- 3.1.1 การเตรียมเครื่องมือและวัสดุ
- 3.1.2 การทำงานตามขั้นตอนของงานแต่ละชนิด
- 3.1.3 ความคล่องแคล่วในการทำงาน
- 3.1.4 ความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือ
- 3.1.5 การใช้และการเก็บรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์

3.2 กระบวนการจัดการ

- 3.2.1 การวางแผนดำเนินงาน
- 3.2.2 การแบ่งงาน
- 3.2.3 การบริหารงาน
- 3.2.4 การบริหารการเงินและวัสดุ
- 3.2.5 การผลิต
- 3.2.6 การจัดจำหน่าย และบริการ
- 3.2.7 การแก้ไขข้อบกพร่อง

3.3 ผลผลิต

- 3.3.1 ความประณีตเรียบร้อย
- 3.3.2 ความสวยงาม
- 3.3.3 ความคิดสร้างสรรค์
- 3.3.4 ประโยชน์ใช้สอย
- 3.3.5 รายได้

การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำจุดประสงค์รายวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ประกอบด้วย วิชาเขียนแบบ ช่างไฟฟ้า ช่างโลหะ ช่างยนต์ ช่างไม้ และกำหนดอัตราส่วนคะแนนระหว่างภาคและปลายภาค เพื่อใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน 70:30 หรือ 80:20 (สามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี. 2534)

การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ผู้บริหารปรึกษาหารือกับคณะกรรมการบริหารวิชาการภายในโรงเรียน พิจารณาเปิดแผนการเรียนและรายวิชาตามความพร้อมของทางโรงเรียนและความต้องการของท้องถิ่น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิลาศ บุญทองขาว (2527) ได้ทำการวิจัยบรรยายภาคการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของนักเรียน ครูและผู้บริหาร เขตการศึกษา 4 พบว่า การปรับปรุงการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ให้ได้ผลดีนั้น ต้องปรับปรุงสภาพการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการปรับพฤติกรรมการสอนของครู ต้องการให้ครูปรับปรุงตนเองให้เป็นคนมีเหตุผล ไม่ใช้อารมณ์ พยายามเข้าใจปัญหาของนักเรียน มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ครู ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องการให้ครูมีความกระตือรือร้นในการสอน ใช้วิธีสอนที่สนุกสนาน และใหม่ ๆ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การสอนยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

ประสงค์ บุญพรวงศ์ และมณฑิยา สอังก้อง (2527) ได้ทำการศึกษาวิจัยความคาดหวังในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า โรงเรียนควรมีบทบาทในการปลูกฝังทัศนคติการประกอบอาชีพตั้งแต่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน เน้นการใช้ทักษะ และกระบวนการทำงานให้มากขึ้น

พงษ์พิศ ทะคง (2525) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาเป็นปัจจัยประกอบการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานและวิชาชีพ ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้แก่ครูผู้สอน ด้านการบริหาร ควรมีการประชุมสัมมนาให้ท้องถิ่นมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรจัดให้มีการประเมินผล การปฏิบัติงานผู้บริหารและครูผู้สอน

กมล ดิษฐกมล และคณะ (2526) ได้ทำการศึกษาวิจัยสภาพการเรียนการสอนวิชาการงาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตร พ.ศ. 2521 พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนได้มีการจัดทำแผนการสอน ดำเนินกิจกรรมการสอนโดยเน้นการปฏิบัติ มีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องการความช่วยเหลือจากการบริหารในด้านต่าง ๆ ได้แก่ คู่มือครู แผนการสอนและคู่มือครูปฏิบัติ อุปกรณ์การสอนและอุปกรณ์การศึกษาและการอบรมทางด้านทักษะกระบวนการปฏิบัติและเทคนิคการสอน

เจิม สืบขจร (2527) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ คือ หลักสูตรและเอกสารหลักสูตร ห้องสมุดเพื่อการค้นคว้า กิจกรรมนักเรียน การนิเทศงานวิชาการ การกำหนดให้ครู-อาจารย์ปฏิบัติงานวิชาการ การวางแผนเพื่อปรับปรุงงานวิชาการ

มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรมวิชาการ (2523) ได้ประเมินผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 พบว่า โรงเรียนขาดแคลนห้องปฏิบัติการวิชาชีพ โรงฝึกงาน วัสดุอุปกรณ์ สำหรับฝึกการทำงานและอาชีพ ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามความต้องการของหลักสูตร และไม่สามารถสนองความประสงค์ของหลักสูตร ในเรื่องการสอนวิชาอาชีพได้ และขาดสถานฝึกงานอาชีพ สถานประกอบการไม่ให้ความร่วมมือ เนื้อหาในหลักสูตรกว้างและมีมาก แต่เวลาสำหรับจัดกิจกรรมมีน้อย

ในปี 2533 กรมวิชาการได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ และการมีงานทำ พบว่า โรงเรียนที่เปิดแผนการเรียนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่ เปิดแผนการเรียนช่างอุตสาหกรรม มากที่สุด ครูส่วนใหญ่สอนวิชาอาชีพในโรงเรียน มีน้อย ที่ส่งนักเรียนไปเรียนหรือฝึกงานในสถานประกอบการ และครูผู้สอนให้ความสำคัญกับจุด ประสงค์การเรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะที่จะออกไปประกอบอาชีพได้จริงลงมา คือ ให้มีพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ ปัญหาที่โรงเรียนประสบคือ ขาดวัสดุและ โรงฝึกงาน ครูสอนวิชาอาชีพไม่เพียงพอ มีนักเรียนน้อย และไม่ได้รับความร่วมมือจาก สถานประกอบการในการให้นักเรียนฝึกงาน ปัญหาที่สำคัญของครูคือ การขาดเอกสารหลักสูตร คู่มือครู และนักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาอาชีพ

ปิญญู ใจดำรง (2533) ทำการวิจัยเรื่องการจัดวิชาอาชีพท้องถิ่นในโรงเรียน มัธยมศึกษาตอน ต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า โรงเรียนมีการเตรียมการ ในการวางแผนจัดวิชาอาชีพท้องถิ่น โดยการสำรวจความพร้อมของโรงเรียนด้านวัสดุอุปกรณ์ บุคลากร และการปฏิบัติงานของโรงเรียน มีการเตรียมหลักสูตรและเกณฑ์ในการจัดวิชาอาชีพ ท้องถิ่น แต่ยังคงมีปัญหาการขาดข้อมูลด้านอาชีพของชุมชน แหล่งวิทยาการและสถานประกอบการ ของชุมชน

2. แนวทางการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

สำนักงานการศึกษาธิการเขต เขตการศึกษาที่ 12 (2532) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความ ต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกพบว่า คุณลักษณะแรงงานที่ต้องการ คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ขยันหมั่นเพียร การตรงต่อเวลา สุขภาพ แข็งแรง มีระเบียบวินัย มีน้ำใจ มนุษย์สัมพันธ์ดี มีความคิดริเริ่มสร้าง สรร เชื่อมมั่นในตนเองและมีความชำนาญในวิชาชีพ และผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดการ ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ว่าในอนาคตภาคอุตสาหกรรมจะให้ความสนใจแรงงานระดับนี้มาก ควรพิจารณาการจัดการเรียนการสอนเพื่อการมีงานทำ เรียนรู้ประสบการณ์ในด้านการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะด้านอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนมีแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงาน

อุทุมพร จามรมาน และคณะ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากับการก้าวไป สู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ พบว่า การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ควรจัดให้ผู้เรียน มีความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพควบคู่กัน เพื่อสนองความต้องการของระบบอุตสาหกรรม และตลาดแรงงาน และการปลูกฝังค่านิยมในการประกอบอาชีพในท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยรัฐ ควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนในชนบทห่างไกลได้รับการพัฒนามากขึ้นกว่าเดิม พร้อมทั้งการยก ระดับคุณภาพของโรงเรียนให้ทัดเทียมกัน การจัดหลักสูตรควรยืดหยุ่นและสอดคล้องตามความ

ต้องการของท้องถิ่น และการพัฒนาระบบอุตสาหกรรม เน้นให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่นได้

กรมวิชาการ (2534) ได้ทำการวิจัย เรื่องสภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานอาชีพให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรมีการสำรวจความต้องการและสภาพของท้องถิ่นร่วมมือกับวิทยากรและนักวิชาการในท้องถิ่น ไม่จัดหลักสูตรกว้างเกินไป และโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์การสอน จัดครูให้ตรงวิชาและเป็นครูที่มีประสบการณ์ นอกจากนี้ ควรสำรวจความพร้อม ความต้องการ ความถนัดของนักเรียน สร้างค่านิยมให้ผู้ปกครองและนักเรียนเห็นคุณค่าในการเรียนวิชาอาชีพ

จากเอกสารและงานที่เกี่ยวข้องที่ทำการศึกษา แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่สามารถทำให้การเรียนการสอนวิชาอาชีพสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก การบริหารหลักสูตร เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ดำเนินการไปได้มีประสิทธิภาพ ส่วนครูผู้สอนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ นำเทคนิคและวิธีการสอน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร อันจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 23 คน และกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 34 คน รวมทั้งสิ้น 57 คน

เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ออกแบบเครื่องมือเอง แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แผนการเรียนช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็น
2. การหาคุณภาพแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แผนการเรียนช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามความคิดเห็นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาว่าข้อคำถามที่สร้างนั้นสร้างตรงกับคำนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์ IOC (index of item-objective congruence) มีค่า 0.80 - 1 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2539 : 100)

ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว มีคุณสมบัติด้าน

2.1.1 คุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป

2.1.2 ประสบการณ์ด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป

2.2 การหาค่าอำนาจการจำแนก นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว จำนวน 30 ชุด แล้วตรวจแบบสอบถาม โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ใช้วิธีการหาค่าอำนาจการจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ได้ค่าอำนาจการจำแนก 0.39 - 0.92 และค่าอำนาจการจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้ค่าอำนาจการจำแนก 0.32 - 0.80 โดยใช้ค่าอำนาจการจำแนกไม่น้อยกว่า 0.30 (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 163)

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยการนำแบบสอบถามที่ได้จากการคัดเลือกตามเกณฑ์มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีความเชื่อมั่น 0.87 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนมีความเชื่อมั่น 0.79 โดยใช้ค่าความเชื่อมั่น 0.70 - 1 (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 177)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขออนุญาตผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีนำแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่เป็นประชากรในการวิจัย พร้อมทั้งอธิบายชี้แจงรายละเอียดให้ทราบด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 7-15 กุมภาพันธ์ 2542 และขอรับแบบสอบถามคืน เพื่อดำเนินการต่อไป

จำนวนแบบสอบถาม จำแนกได้ดังนี้

ผู้บริหาร	จำนวน	23	ฉบับ		
ครูผู้สอน	จำนวน	34	ฉบับ		
จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน		56	ฉบับ	คิดเป็นร้อยละ	98.25
ประกอบด้วย	ผู้บริหาร	23	ฉบับ	คิดเป็นร้อยละ	40.35
	ครูผู้สอน	33	ฉบับ	คิดเป็นร้อยละ	57.90

2. การจัดกระทำข้อมูล

2.1 นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วมาจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูผู้สอน มาแจกแจงความถี่

2.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งกรอกข้อมูลแล้วมาจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูผู้สอน มาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

ระดับความคิดเห็น ดีที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็น ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็น ดี	ให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็น พอใช้	ให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็น ควรปรับปรุง	ให้	1	คะแนน

3. นำข้อมูลทั้งหมดที่เตรียมไว้ ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติตามความต้องการ แล้วแปลผลตามจุดมุ่งหมาย และสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูผู้สอน

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และการจัดการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพจำแนกตามสถานภาพด้านการศึกษา และประสบการณ์

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามสถานภาพด้านการศึกษา และประสบการณ์

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จากแบบสอบถามปลายเปิด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1.1 หาค่าร้อยละ (percent)
- 1.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
- 1.3 ทดสอบความแตกต่าง t - test และหาค่านัยสำคัญทางสถิติ (ชูศรี วงศ์วิริยะ. 2525 : 178)

1.4 ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม 3 กลุ่มขึ้นไป One way ANOVA

1.5 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดย Scheffe'

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถาม

- 2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามความคิดเห็นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาว่าข้อคำถามที่สร้างนั้นสร้างตรงกับคำนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์ IOC (index of item-objective congruence)

ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว มีคุณสมบัติดังนี้

2.1.1 คุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป

2.1.2 ประสบการณ์ด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป

ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นายมงคล มีสมภพ วุฒิ ค.ม.

ตำแหน่งผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดนครนายก

จังหวัดนครนายก

ประสบการณ์สังกัดกรมสามัญศึกษา 26 ปี

2. ดร.เปรมจิตร์ บุญสาย วุฒิ กศ.ด.

ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7

สถาบันราชภัฏเพชรบุรีพิทยาลงกรณ์

ประสบการณ์สังกัดกรมสามัญศึกษา 19 ปี

3. นายสมศักดิ์ ชินพันธ์ วุฒิ กศ.ม.

ตำแหน่งหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

จังหวัดปราจีนบุรี

ประสบการณ์สังกัดกรมสามัญศึกษา 23 ปี

4. นายชุมพร ศรีโสภา วุฒิ กศ.ม.

ตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 7

โรงเรียนปราชญ์ราชฤทธารุ่ง จังหวัดปราจีนบุรี

ประสบการณ์สังกัดกรมสามัญศึกษา 21 ปี

5. ว่าที่ ร.ต.ชัยนิตย์ พรรณาวร วุฒิ ศษ.ม.

ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7

โรงเรียนปราชญ์ราชฤทธารุ่ง จังหวัดปราจีนบุรี

ประสบการณ์กรมสามัญศึกษา 14 ปี

2.2 การหาค่าอำนาจการจำแนก หาค่าอำนาจการจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยการนำแบบสอบถามที่ได้จากการคัดเลือกตามเกณฑ์มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากร

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามสถานภาพด้านการศึกษา และประสบการณ์

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จากแบบสอบถามปลายเปิด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

μ	แทน	คะแนนเฉลี่ย
σ	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
σ^2	แทน	ความแปรปรวน
t	แทน	ผลเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่า t-test
F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการส่งแบบสอบถามให้ประชากรในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 23 โรงเรียน รวมแบบสอบถามทั้งหมด 57 ฉบับ มีผู้ตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนจำนวน 56 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.25

ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้จัดการจำแนกแบบสอบถามตามประเภทที่กำหนด มีรายละเอียดดังนี้

1. จำแนกแบบสอบถามเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ผู้บริหาร

1.2 ครูผู้สอน

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ดีที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ดี	ให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ควรปรับปรุง	ให้	1	คะแนน

3. นำข้อมูลทั้งหมดที่เตรียมไว้ ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติตามความต้องการ แล้วแปลผลตามจุดมุ่งหมาย และสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เกณฑ์การแปลความหมายของข้อมูล

การแปลความหมายของข้อมูล แบ่งเกณฑ์โดยกำหนดจุดตัดของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 85)

คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	สภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ ดีที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	สภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	สภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ ดี
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	สภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ พอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	สภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ ควรปรับปรุง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิเคราะห์รายละเอียดข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 56 คน จำแนกตามตัวแปร วิเคราะห์โดยการหาจำนวน และค่าร้อยละ ได้ผลดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพด้านการศึกษา						
ระดับปริญญาตรี	20	35.71	33	58.93	53	94.64
สูงกว่าปริญญาตรี	3	5.36	-		3	5.36
สถานภาพด้านประสบการณ์						
ไม่เกิน 5 ปี	2	3.57	8	14.29	10	17.86
6 - 10 ปี	3	5.36	6	10.71	9	16.07
11 - 15 ปี	9	16.07	5	8.93	14	25.00
16 - 20 ปี	2	3.57	9	16.07	11	19.64
20 ปี ขึ้นไป	7	12.50	5	8.93	12	21.43

จากตาราง 1 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 56 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 23 คน ครูผู้สอน 33 คน เป็นผู้มีสถานภาพการศึกษาระดับปริญญาตรี 53 คน ร้อยละ 94.64 สูงกว่าปริญญาตรี 3 คน ร้อยละ 5.36 ผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 14 คน ร้อยละ 25.00

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอน
วิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามสถานภาพด้านการศึกษา และประสบการณ์

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ

- 1.1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร (ตาราง 2-9)
- 1.2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน (ตาราง 10-15)

2. การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

- 2.1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร (ตาราง 16-23)
- 2.2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน (ตาราง 24-29)

ตาราง 2 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหาร
เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม
(N=23)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	3.47	0.90	ดี
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	3.60	0.94	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุฝึกอบรมเพียงพอ	3.00	0.88	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	2.82	1.02	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.73	1.05	ดี
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.00	1.01	ดี
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	3.04	0.96	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.00	0.88	ดี
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.34	0.84	ดี
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.17	1.20	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	3.13	0.94	ดี
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	3.13	0.99	ดี
รวม		3.12	1.01	ดี

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.60$) มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอนในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.73$)

ตาราง 3 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพการศึกษา ระดับปริญญาตรี (N=20)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	3.35	0.85	ดี
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	3.50	0.92	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุฝึกอบรมเพียงพอ	2.90	0.88	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	2.70	1.00	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.55	0.97	ดี
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	2.90	1.04	ดี
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	2.95	0.92	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	2.85	0.79	ดี
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.15	0.93	ดี
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.20	0.92	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	3.00	0.94	ดี
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	2.95	0.92	ดี
รวม		3.00	0.96	ดี

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีสถานภาพการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพ ข่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรีในระดับดี และมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.50$) มีจำนวนบุคคลเหมาะสมกับการเรียนการสอนในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.55$)

ตาราง 4 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพการศึกษา สูงกว่าระดับปริญญาตรี
(N=3)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	4.30	0.71	ดีมาก
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	4.30	0.71	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุฝึกอย่างพอเพียง	3.66	0.52	ดีมาก
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	3.66	0.52	ดีมาก
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	4.00	0.00	ดีมาก
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.66	0.27	ดีมาก
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	3.66	0.96	ดีมาก
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	4.00	0.81	ดีมาก
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	4.30	0.71	ดีมาก
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.00	1.41	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	4.00	0.00	ดีมาก
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	4.30	0.71	ดีมาก
รวม		3.91	0.62	ดีมาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีสถานภาพการศึกษา สูงกว่าระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรีในด้านจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ และมีการแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.30$) มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.00$)

ตาราง 5 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ ไม่เกิน 5 ปี (N=2)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	3.5	0.5	ดีมาก
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	3.5	0.5	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุกันอย่างพอเพียง	3.00	0.0	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	2.5	0.5	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.5	0.5	ดี
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.5	1.5	ดีมาก
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	3.5	0.5	ดีมาก
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.5	0.5	ดีมาก
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.5	0.5	ดีมาก
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	4.00	0.0	ดีมาก
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	2.00	0.0	พอใช้
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	3.00	1.00	ดี
รวม		3.16	0.86	ดี

จากตาราง 5 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรีในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานฝ่ายวิชาการ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.00$) ส่วนการมีคู่มือครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.00$)

ตาราง 6 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 6 - 10 ปี (N=3)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	4.00	0.81	ดีมาก
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	4.33	0.95	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอย่างพอเพียง	3.33	0.95	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	3.00	1.41	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.33	0.95	พอใช้
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.33	1.25	ดี
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	2.66	0.50	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	2.33	0.48	พอใช้
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.66	0.96	ดีมาก
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	2.66	1.26	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	2.66	0.50	ดี
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	3.66	1.26	ดีมาก
รวม		3.16	1.18	ดี

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรีในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.33$) มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน และจัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.33$)

ตาราง 7 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 11 - 15 ปี (N=9)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	3.11	0.74	ดี
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	3.11	0.87	ดี
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุฝึกอย่างพอเพียง	3.11	0.74	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	3.11	0.74	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.88	0.61	ดี
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	2.77	0.81	ดี
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	3.11	1.10	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.11	0.74	ดี
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.00	0.66	ดี
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.00	0.66	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	3.33	0.95	ดี
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	2.88	0.61	ดี
รวม		3.04	0.80	ดี

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรีในระดับดี มีคู่มือครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.33$) มีการส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.77$)

ตาราง 8 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 16 - 20 ปี (N=2)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	2.50	0.5	ดี
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	3.50	0.5	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอย่างพอเพียง	2.50	0.5	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	2.50	0.5	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	4.00	0.0	ดีมาก
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.00	0.0	ดี
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	2.50	0.5	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.00	0.0	ดี
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.00	0.0	ดี
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.50	0.5	ดีมาก
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	3.50	0.5	ดีมาก
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	3.00	0.0	ดี
รวม		3.16	1.18	ดี

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 16 - 20 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.00$) มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอย่างพอเพียง สนับสนุนด้านเครื่องมือในการเรียน และจัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.50$)

ตาราง 9 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 20 ปี ขึ้นไป (N=7)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	4.00	0.75	ดีมาก
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	4.00	0.75	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอย่างพอเพียง	2.85	1.14	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	2.57	1.18	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.42	1.41	พอใช้
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.00	1.06	ดี
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	3.14	0.99	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.00	1.19	ดี
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.71	0.89	ดีมาก
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.28	1.34	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	3.28	1.04	ดี
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	3.28	1.22	ดี
รวม		3.21	1.20	ดี

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรีในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ และจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.00$) มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.42$)

ตาราง 10 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพการศึกษา ระดับปริญญาตรี (N=33)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	3.36	0.92	ดี
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	3.81	0.71	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอย่างพอเพียง	2.72	1.07	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	2.84	0.88	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.84	1.04	ดี
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.24	0.93	ดี
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	3.03	0.62	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.03	0.81	ดี
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.39	0.93	ดี
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.12	1.09	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	2.57	1.08	ดี
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	3.09	0.93	ดี
รวม		3.08	1.0079	ดี

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีสถานภาพการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพ ข้างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.81$) มีคู่มือครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.57$)

ตาราง 11 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ ไม่เกิน 5 ปี (N=8)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	2.25	0.43	พอใช้
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	3.25	0.43	ดี
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุฝึกอย่างพอเพียง	2.00	0.70	พอใช้
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	2.12	0.33	พอใช้
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.12	0.78	พอใช้
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	2.62	0.85	ดี
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	2.37	0.85	พอใช้
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	2.12	0.59	พอใช้
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	2.87	1.05	ดี
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	2.50	1.32	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	1.62	0.69	พอใช้
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	2.37	0.48	พอใช้
รวม		2.35	0.86	พอใช้

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในระดับพอใช้ และมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.25$) มีคู่มือครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=1.62$)

ตาราง 12 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 6 - 10 ปี (N=6)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	3.83	0.40	ดีมาก
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	3.83	0.40	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุฝึกอบรมเพียง	2.83	0.70	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	2.83	0.70	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.50	0.50	ดี
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.50	0.76	ดีมาก
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	3.33	1.18	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.33	0.76	ดี
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.33	0.76	ดี
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.33	0.76	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	2.66	0.76	ดี
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	3.66	0.76	ดีมาก
รวม		3.24	0.71	ดี

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.83$) มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.50$)

ตาราง 13 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 11 - 15 ปี (N=5)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	3.60	0.48	ดีมาก
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	4.00	0.63	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอย่างพอเพียง	3.00	1.26	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	3.20	0.97	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.00	0.89	ดี
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.60	1.01	ดีมาก
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	3.20	0.40	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.40	0.48	ดี
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.80	0.97	ดีมาก
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.40	1.35	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	3.60	1.20	ดีมาก
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	2.80	0.40	ดี
รวม		3.38	0.97	ดี

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.00$) มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.80$)

ตาราง 14 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 16 - 20 ปี (N=9)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	4.00	0.66	ดีมาก
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	4.20	0.89	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุฝึกอย่างพอเพียง	3.11	0.99	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	3.22	0.79	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.33	0.82	ดี
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.44	0.70	ดี
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	3.33	0.68	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.22	0.79	ดี
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.55	0.71	ดีมาก
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.11	1.19	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	2.77	0.45	ดี
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	3.44	0.96	ดี
รวม		3.39	0.91	ดี

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 16 - 20 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.20$) มีคู่มือเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.77$)

ตาราง 15 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับ
สภาพการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 20 ปี ขึ้นไป (N=5)

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	3.20	0.97	ดี
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	3.80	0.40	ดีมาก
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุฝึกอย่างพอเพียง	2.80	1.16	ดี
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	3.00	0.89	ดี
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.40	1.35	ดี
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.20	0.97	ดี
7	จัดแผนการเรียนรู้ได้ตามความต้องการของนักเรียน	3.00	1.09	ดี
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.20	1.16	ดี
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.60	0.80	ดีมาก
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.20	1.32	ดี
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	2.60	1.35	ดี
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	3.20	1.16	ดี
รวม		3.18	1.14	ดี

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.80$) มีคู่มือเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.60$)

ตาราง 16 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหาร
เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนนิเวศอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม (N=23)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ ของหลักสูตร	3.60	0.80	ดีมาก
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.60	0.80	ดีมาก
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียน การสอน	3.43	0.67	ดี
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรม การเรียนรู้	3.43	0.31	ดี
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี ที่ทันสมัย	2.73	0.76	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อ การสอน	3.26	0.67	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.17	0.65	ดี
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและ อุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.00	0.58	ดี
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.26	0.53	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.30	0.91	ดี
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้อง ตามระเบียบการวัดผล	3.34	0.94	ดี
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.30	0.76	ดี
รวม		3.28	0.78	ดี

จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.60$) ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.73$)

ตาราง 17 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพการศึกษา ระดับปริญญาตรี (N=20)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.55	0.80	ดีมาก
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.65	0.72	ดีมาก
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.40	0.66	ดี
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.30	0.84	ดี
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	2.70	0.71	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.25	0.69	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.15	0.65	ดี
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.00	0.54	ดี
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.25	0.53	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.25	0.82	ดี
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล	3.25	0.88	ดี
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.25	0.69	ดี
รวม		3.25	0.76	ดี

จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีสถานภาพการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชาในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.65$) ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.70$)

ตาราง 18 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี (N=3)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.00	0.00	ดีมาก
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.33	0.95	ดี
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.66	0.52	ดีมาก
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.66	0.52	ดีมาก
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.00	0.81	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.33	0.49	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.33	0.49	ดี
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.00	0.81	ดี
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.33	0.49	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.66	1.26	ดีมาก
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล	4.00	0.81	ดีมาก
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.66	0.96	ดีมาก
รวม		3.49	0.84	ดี

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีสถานภาพการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร วัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.00$) ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.00$)

ตาราง 19 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ ไม่เกิน 5 ปี (N=2)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.5	0.5	ดีมาก
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	4.0	0.0	ดีมาก
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	4.0	0.0	ดีมาก
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.5	0.5	ดีมาก
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.5	0.5	ดีมาก
6	ครูผู้สอนจัดทำวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	4.0	0.0	ดีมาก
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	4.0	0.0	ดีมาก
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.5	0.5	ดีมาก
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.5	0.5	ดีมาก
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.5	0.5	ดีมาก
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล	3.5	0.5	ดีมาก
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	3.5	0.5	ดีมาก
รวม		3.66	0.52	ดีมาก

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดีมาก มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชาเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน จัดหาวัสดุท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน มีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu=4.00$) ในด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ย ($\mu=3.50$)

ตาราง 20 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่วงอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 6 - 10 ปี (N=3)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.66	0.52	ดีมาก
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.66	0.52	ดีมาก
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.66	0.52	ดีมาก
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.33	0.95	ดี
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.00	0.0	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.00	0.0	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.00	0.0	ดี
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	2.66	0.50	ดี
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.33	0.49	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.00	0.0	ดี
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล	3.66	0.96	ดีมาก
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.33	0.49	ดี
รวม		3.27	0.63	ดี

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา ในระดับดีมาก มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา เลือกกิจกรรมเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน วัดผลและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.66$) และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.66$)

ตาราง 21 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่วงอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 11 - 15 ปี (N=9)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.11	0.74	ดี
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.11	0.87	ดี
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.11	0.74	ดี
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.11	0.74	ดี
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	2.88	0.61	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	2.77	0.61	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.11	1.10	ดี
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.11	0.74	ดี
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.00	0.66	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.00	0.66	ดี
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้อง ตามระเบียบการวัดผล	3.33	0.95	ดี
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการเรียนการสอน	2.88	0.61	ดี
รวม		3.04	0.80	ดี

จากตาราง 21 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.33$) มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.77$)

ตาราง 22 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 16 - 20 ปี (N=2)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.0	0.0	ดี
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.0	0.0	ดี
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.0	0.0	ดี
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.0	0.0	ดี
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	2.5	0.5	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.0	0.0	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.0	0.0	ดี
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	2.5	0.5	ดี
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	2.5	0.5	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.0	0.0	ดี
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้อง ตามระเบียบการวัดผล	2.0	0.0	พอใช้
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการเรียนการสอน	2.5	0.0	ดี
รวม		2.75	0.62	ดี

จากตาราง 22 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 16 - 20 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา เลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน เลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ จัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน มีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน ประเมินผลการเรียนด้านทักษะอย่างเหมาะสม ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.00$) ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.00$)

ตาราง 23 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 20 ปี ขึ้นไป (N=7)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.85	0.68	ดีมาก
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.42	0.93	ดี
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.57	0.50	ดีมาก
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.57	0.90	ดีมาก
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.00	0.75	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.42	0.55	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.42	0.93	ดี
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.28	0.72	ดี
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.28	0.49	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.71	1.04	ดีมาก
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้อง ตามระเบียบการวัดผล	3.85	0.86	ดีมาก
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.57	0.73	ดีมาก
รวม		3.49	0.83	ดี

จากตาราง 23 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร วัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.85$) ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.00$)

ตาราง 24 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม (N=33)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.36	0.63	ดี
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.33	0.81	ดี
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.30	0.84	ดี
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.36	0.70	ดี
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.24	0.82	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.06	0.95	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.48	0.72	ดี
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.60	0.76	ดีมาก
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.21	0.81	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.27	0.72	ดี
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล	3.33	0.77	ดี
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.21	0.69	ดี
รวม		3.31	0.79	ดี

จากตาราง 24 แสดงว่า ครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.60$) และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่น มาผลิตเป็นสื่อการสอน ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.06$)

ตาราง 25 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ ไม่เกิน 5 ปี (N=8)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	2.87	0.37	ดี
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	2.50	0.0	ดี
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.62	0.69	ดี
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.00	0.50	ดี
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	2.75	0.43	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	2.12	0.33	พอใช้
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.25	0.43	ดี
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.87	0.63	ดีมาก
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	2.62	1.05	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	2.75	0.66	ดี
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้อง ตามระเบียบการวัดผล	2.87	0.59	ดี
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.00	0.50	ดี
รวม		2.85	0.66	ดี

จากตาราง 25 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดหาวัสดุท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน ในระดับพอใช้ มีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดีในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.87$) และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อในการสอน ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.12$)

ตาราง 26 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่วงอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 6 - 10 ปี (N=6)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.00	0.57	ดี
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.16	0.42	ดี
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.16	0.71	ดี
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.16	0.71	ดี
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.00	0.81	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.33	0.95	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.16	0.71	ดี
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.16	0.71	ดี
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.00	0.81	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.16	0.71	ดี
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล	3.33	0.49	ดี
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	2.83	0.70	ดี
รวม		3.12	0.72	ดี

จากตาราง 26 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน วัสดุและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.33$) มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=2.83$)

ตาราง 27 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่วงอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 11 - 15 ปี (N=5)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.6	0.80	ดีมาก
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.6	0.80	ดีมาก
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.6	0.48	ดีมาก
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.6	0.48	ดีมาก
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.4	0.80	ดี
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.2	0.97	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.6	0.48	ดีมาก
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.8	0.74	ดีมาก
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.4	0.48	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.4	0.48	ดี
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล	3.4	0.48	ดี
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.2	0.40	ดี
รวม		3.48	0.67	ดี

จากตาราง 27 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 11 - 15 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.80$) มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อในการสอน และนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.20$)

ตาราง 28 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่วงอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 16 - 20 ปี (N=9)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.88	0.77	ดีมาก
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.88	0.77	ดีมาก
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.66	0.84	ดีมาก
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.66	0.84	ดีมาก
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.55	0.85	ดีมาก
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.44	0.84	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.66	0.70	ดีมาก
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.66	0.52	ดีมาก
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.77	0.48	ดีมาก
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.55	0.71	ดีมาก
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล	3.77	0.94	ดีมาก
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.77	0.48	ดีมาก
รวม		3.68	0.77	ดีมาก

จากตาราง 28 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 16 - 20 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดีมาก มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.88$) และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.44$)

ตาราง 29 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์ 20 ปี ขึ้นไป (N=5)

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.4	0.60	ดี
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.6	0.80	ดีมาก
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.6	0.80	ดีมาก
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.4	0.48	ดี
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.6	0.80	ดีมาก
6	ครูผู้สอนจัดทำวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.4	0.80	ดี
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.8	0.97	ดีมาก
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.4	1.01	ดี
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.2	0.74	ดี
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.6	0.48	ดีมาก
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้อง ตามระเบียบการวัดผล	3.2	0.74	ดี
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.0	0.89	ดี
รวม		3.43	0.77	ดี

จากตาราง 29 แสดงว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=3.80$) มีความคิดเห็นว่าครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu=3.00$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีสถานภาพด้านการศึกษาและ
ด้านประสบการณ์ ต่างกัน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน เกี่ยวกับสภาพการบริหาร
งานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดปราจีนบุรี

1. สภาพการบริหารงานวิชาการ

- 1.1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร (ตาราง 30-31)
- 1.2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน (ตาราง 32-33) ..

2. การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม

- 2.1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร (ตาราง 34-35)
- 2.2 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน (ตาราง 36)

ตาราง 30 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารที่มี
สถานภาพด้านการศึกษาในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	สูงกว่า		t
		ปริญญาตรี N = 20	ปริญญาตรี N = 3	
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ	3.35	4.30	2.8309
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ	3.50	4.30	2.2054
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอย่างพอเพียง	2.90	3.66	4.0747*
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน	2.70	3.66	3.4983*
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน	2.55	4.00	6.6883*
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	2.90	3.66	2.6268
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน	2.95	3.66	1.3880
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	2.35	4.00	2.8360
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ	3.15	4.30	3.2586*
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ	3.20	3.00	0.1708
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	3.00	4.00	4.9690*
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ	2.95	4.30	3.8653*
รวม		3.00	3.91	2.0066

df = 3

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีสถานภาพด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่า ผู้บริหารที่มีสถานภาพการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อการสนับสนุนด้านเครื่องมือในการเรียน จำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน การจัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ มีคู่มือครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน และมีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 31 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกัน เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม (N=23)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.575	0.1437	0.2822
ภายในกลุ่ม	18	9.168	0.5093	
รวม	22	9.743		

จากตาราง 31 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 32 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาชีพ ที่มีประสบการณ์ต่างกัน
เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตรวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม(N=33)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	6.629	1.675	4.7532*
ภายในกลุ่ม	28	9.761	0.3486	
รวม	32	16.39		

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตาราง 32 แสดงผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาชีพ ที่มีประสบการณ์ต่างกันเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 33 การทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แบบ Scheffé ปรากฏผลดังนี้

ประสบการณ์		ไม่เกิน 5 ปี	6-10	11-15	16-20	20 ปีขึ้นไป
	μ	2.33	3.21	3.38	3.45	3.34
ไม่เกิน 5 ปี	2.33	-	0.88*	1.05*	1.12**	1.01*
6-10	3.21		-	0.17	0.24	0.13
11-15	3.38			-	0.07	0.04
16-20	3.45				-	0.11
20 ปี ขึ้นไป	3.34					-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 33 แสดงว่าครูผู้สอนวิชาชีพที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 16-20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ครูผู้สอนวิชาชีพที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี 11-15 ปี และ 20 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนกลุ่มอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 34 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่มีสถานภาพการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอน	สูงกว่า		t
		ปริญญาตรี N = 20	ปริญญาตรี N = 3	
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร	3.55	4.00	3.1098
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา	3.65	3.33	0.5936
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียนการสอน	3.40	3.66	1.4084
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.33	3.66	1.6165
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	2.70	3.00	0.6535
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการสอน	3.25	3.33	0.1505
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรประกอบการเรียนการสอน	3.15	3.33	0.3037
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี	3.00	3.00	0.00
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม	3.00	3.33	0.1242
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม	3.25	3.66	0.4366
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตามระเบียบการวัดผล	3.25	4.00	1.7722
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	3.25	3.66	0.5894
รวม		3.25	3.49	0.3331

df = 3

จากตาราง 34 แสดงว่า ผู้บริหารที่มีสถานภาพด้านการศึกษา ระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน วิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ที่มีสถานภาพด้านประสบการณ์ต่างกัน
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	2.836	0.4135	2.6253
ภายในกลุ่ม	18	1.654	0.1575	
รวม	22	4.49		

จากตาราง 35 แสดงผลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 36 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีสถานภาพภาระงานต่างกัน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	9.007	2.2517	2.6442
ภายในกลุ่ม	28	23.844	0.8515	
รวม	32	32.851		

จากตาราง 36 แสดงผลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ของครูผู้สอนวิชาอาชีพที่มีประสบการณ์ต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านการบริหารงานวิชาการ

1. จัดให้มีโรงฝึกงานเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาอาชีพ (N=3)
2. จัดให้มีครูเพียงพอกับความต้องการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน (N=2)
3. จัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น (N=1)
4. ควรจัดให้มีการแนะแนวก่อนเลือกแผนการเรียน (N=1)

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านการเรียนการสอน

1. ควรจัดให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมเพื่อให้เกิดทักษะในการใช้เครื่องมือ (N=1)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำผลจากการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม คณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี นำไปพิจารณา วางแผนปรับปรุง พัฒนาและส่งเสริมการบริหารและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้เกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี โดยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 23 คน และกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 34 คน รวมทั้งสิ้น 57 คน

เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ออกแบบเครื่องมือเอง แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แผนการเรียนช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็น
2. การหาคุณภาพแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แผนการเรียนช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามความคิดเห็น ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาว่าข้อคำถามที่สร้างนั้นสร้างตรงกับคำนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์ IOC (index of item - objective congruence) มีค่า 0.80 - 1 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2539 : 100)

ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว มีคุณสมบัติด้าน

2.1.1 คุณวุฒิระดับปริญญาโทขึ้นไป

2.1.2 ประสบการณ์ด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป

2.2 การหาค่าอำนาจการจำแนก นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว จำนวน 30 ชุด แล้วตรวจแบบสอบถาม โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ใช้วิธีการหาค่าอำนาจการจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ได้ค่าอำนาจการจำแนก 0.39 - 0.92 และค่าอำนาจการจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้ค่าอำนาจการจำแนก 0.32 - 0.80 โดยใช้ค่าอำนาจการจำแนกไม่น้อยกว่า 0.30 (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 163)

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยการนำแบบสอบถามที่ได้จากการคัดเลือกตามเกณฑ์มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีความเชื่อมั่น 0.87 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนมีความเชื่อมั่น 0.79 โดยใช้ค่าความเชื่อมั่น 0.70 - 1 (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 177)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดการทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขออนุญาตผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีนำแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่เป็นประชากรในการวิจัย พร้อมทั้งอธิบายชี้แจงรายละเอียดให้ทราบ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง เพื่อดำเนินการต่อไป

จำนวนแบบสอบถาม จำแนกได้ดังนี้

ผู้บริหาร	จำนวน	23	ฉบับ
ครูผู้สอน	จำนวน	34	ฉบับ
รวมทั้งสิ้น		57	ฉบับ

2. การจัดกระทำข้อมูล

2.1 นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วมาจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูผู้สอน

โดยจำแนกได้ ดังนี้

จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	56 ฉบับ	คิดเป็นร้อยละ	98.25
ประกอบด้วย	ผู้บริหาร 23 ฉบับ	คิดเป็นร้อยละ	40.35
	ครูผู้สอน 33 ฉบับ	คิดเป็นร้อยละ	57.90

2.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งกรอกข้อมูลแล้วมาจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูผู้สอน มาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ดีที่สุด	ให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ดีมาก	ให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ดี	ให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	พอใช้	ให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็น	ควรปรับปรุง	ให้	1 คะแนน

3. นำข้อมูลทั้งหมดที่เตรียมไว้ ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติตามความต้องการ แล้วแปรผลตามจุดมุ่งหมาย และสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูผู้สอน

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพด้านการศึกษาและประสบการณ์

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรมจำแนกตามสถานภาพด้านการศึกษาและประสบการณ์

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จากแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามสถานภาพด้านการศึกษาและประสบการณ์ ดังนี้

ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี และ 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ในระดับดี

ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ในระดับพอใช้

ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีที่มีประสบการณ์ 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี และ 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในระดับดี ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในระดับดีมาก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามสถานภาพด้านการศึกษาและประสบการณ์

ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ

ผู้บริหารที่มีสถานภาพการศึกษาต่างกันและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ 16-20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพด้านการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยภาพรวมผู้บริหารที่มีสถานภาพการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ไม่แตกต่างกัน

ครูผู้สอนที่มีสถานภาพการศึกษาและประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาวิจัย พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรมแตกต่างกันอย่างมาก

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม จากแบบสอบถามปลายเปิด

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านการบริหารงานวิชาการ

1. จัดให้มีโรงฝึกงานเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาอาชีพ
2. จัดให้มีครูเพียงพอกับความต้องการเลือกแผนการเรียนของนักเรียน
3. จัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. ควรจัดให้มีการแนะแนวก่อนเลือกแผนการเรียน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านการเรียนการสอน

1. ควรจัดให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมเพื่อให้เกิดทักษะในการใช้เครื่องมือ

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี มีประเด็นที่ควรนำผลมาอภิปรายดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการ

ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารหลักสูตรวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในระดับดี

ครูผู้สอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ในระดับดี

โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานฝ่ายวิชาการ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน วิชาการ มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในระดับดีมาก คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536 : 76 - 77) กล่าวว่าภารกิจด้านวิชาการเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน เป็นหน้าที่ของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานมากในด้านการจัดให้ครูจัดทำแผนการสอนแต่ละภาคเรียน การกำหนดให้ครูส่งแผนการสอน การปฏิบัติงานตามปฏิทินงานของฝ่ายวิชาการ การจัดให้มีการวางแผนการเรียนให้สนองจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการบริหารงานวิชาการชัดเจน ซึ่งวิลาวัลย์ ไพโรจน์ (2540 : 96) ให้ความเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญในงานวิชาการที่ตรงเป้าหมาย เอาใจใส่กวาดขันเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน นับเป็นปัจจัยสำคัญด้านกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เจิม สืบขจร (2526 : 21) ได้ให้ความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของการบริหารโรงเรียน เป็นงานที่พัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของ วิบูลย์ ไตฉะบุตร (2541 : 181) กล่าวว่า การวางแผนงานวิชาการมีการจัดระบบบริหารงานวิชาการ จัดทำระเบียบแนวปฏิบัติงานแล้วประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน วิชาการเป็นตารางปฏิบัติ

ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรวิชาชีพ ในรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับพอใช้ กมล ดิษฐกมล และคณะ (2526) ได้ทำการวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าครูผู้สอนต้องการความช่วยเหลือจากการบริหารได้แก่ คู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสภาพการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษากับการส่งเสริมอาชีพอิสระในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ของอุดมศักดิ์ ออมทรัพย์ (2539 : 134) พบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาขาดเอกสารสำหรับใช้ค้นคว้าและปัญหาในการเข้าใจเนื้อหาของหลักสูตร

สภาพการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรีในระดับดี และมีความคิดเห็นว่าคุณครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร มีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา เลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน เลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนด้านทักษะอย่างเหมาะสม วัดและประเมินผล การเรียนถูกต้องตามระเบียบการวัดผล นำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงการเรียน การสอน ในระดับดีมาก แสดงว่าคุณครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในด้าน การจัดการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผลการเรียนตามแนวคิดการบริหารงาน วิชาการของ วิบูลย์ ไตฉะบุตร (2541 : 185) คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536 : 73-74) ให้ความเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอน ต้องมีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน มีความเข้าใจในเป้าหมายของหลักสูตรวิชาอาชีพ มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอน รู้จักทำงานเป็นทีม มีความรู้ ความเข้าใจใน บทบาทของความเป็นครูในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมโภชน์ ชมแสงจันทร์ (2540 : 97-98) พบว่าคุณลักษณะของครูผู้สอนวิชาอาชีพ มีจุดมุ่งหมาย หลักการในการสอนคล้ายคลึงกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันในการจัดการเรียนการสอน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตรวิชาอาชีพ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่าง อุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ กมล ดิษฐกมล และคณะ (2526) ได้ทำการวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอน วิชาการงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามหลักสูตร พ.ศ. 2521 พบว่า พฤติกรรมการสอนของ ครูผู้สอนได้มีการจัดทำแผนการสอน ดำเนินการสอนโดยเน้นการปฏิบัติ สามารถจัดการเรียน การสอนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ วิบูลย์ ไตฉะบุตร (2541 : 181) ให้ความเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาการว่า การวางแผนงานวิชาการมีการจัดระบบบริหารงานวิชาการ จัดทำระเบียบแนวปฏิบัติงานแล้วประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน วิชาการเป็นตารางปฏิบัติ จึงทำให้การดำเนินงานด้านบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมโภชน์ ชมแสงจันทร์ (2540 : 97-98) พบว่าคุณลักษณะของ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ มีจุดมุ่งหมาย หลักการในการสอนคล้ายคลึงกัน จึงทำให้มีความคิดเห็น คล้ายคลึงกันในการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ดังนี้

สภาพการบริหารงานวิชาการ

1. ปัญหาด้านบุคลากร การศึกษาวิจัยพบว่ามีความขาดแคลนครูผู้สอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม สมควรให้ครูผู้สอนที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนที่มีครูช่างหลายคน ช่วยทำการสอนในโรงเรียนที่ขาดแคลนครู ตามนโยบายจัดการศึกษาแบบสหวิทยาเขต

2. มีคู่มือครูไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน เห็นสมควรให้กลุ่มวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ จัดทำคู่มือครู ให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาอาชีพที่เปิดสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ให้มีจำนวนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

3. การขาดแคลนโรงฝึกงานเพื่อใช้ในการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ควรจัดทำข้อมูลด้านงบประมาณเสนอกรมสามัญศึกษา เพื่อพิจารณาสนับสนุน

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. ส่งเสริมให้ครูได้จัดทำสื่อการเรียนการสอนจากวัสดุท้องถิ่น มีการประกวดผลงาน การผลิตสื่อการเรียนที่ผลิตจากวัสดุท้องถิ่น เป็นการพัฒนาผลงานทางวิชาการและช่วยประหยัดงบประมาณ

2. สนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีเพื่อมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นการกระตุ้นและเร้าใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก

2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. ศึกษาทดลองการจัดกลุ่มจำนวนนักเรียนต่อห้องที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

4. เปรียบเทียบสภาพการเรียนการสอนที่เป็นอยู่กับสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ควรเป็น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ดิษฐกมล และคนอื่นๆ. สภาพการเรียนรู้การสอนวิชาการทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้นตามหลักสูตร พ.ศ. 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การบริหารและการจัดการศึกษาของกรมสามัญ
ศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ที.พี.พรินท์, 2536.
- _____. การวิจัยและการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ที.พี.พรินท์, 2536.
- _____. แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ ที.พี.พรินท์, 2536.
- _____. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี, 2520.
- _____. รายงานการประเมินผล แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-
2534) ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2537.
- เจิม สืบขจร. ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- ฉัตรชัย อรณนันทน์. หลักบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2529. อัดสำเนา.
- ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2516.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เจริญผล, 2525.
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- นิพนธ์ กิณาวงศ์. หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เกษตร, 2528.
- บุญชม ศรีสะอาด. วิธีการทางสถิติสำหรับวิจัย เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น, 2538.
- บันลือ พฤษะวัน. หลักสูตรกับการบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2524.
- พงศ์ หรดาล. การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาเชิงระบบ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครู
พระนคร, 2531. อัดสำเนา.

- พงษ์พิศ ทะคง. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2529.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- ปิฎกโชติ ใจดำรง. การจัดวิชาอาชีพท้องถิ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จ. นราธิวาส. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- ปิฎกโชติ สาร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การคำคุณสุภา, 2526.
- ปลื้ม สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิศดอริ เพาร์พอยท์, 2527.
- วิบูลย์ ไชยชนะบุตร. หลักและทฤษฎีบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.
- วิลาวลัย ไพโรจน์. การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- วิลาส บุญทองขาว. บรรยากาศการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของนักเรียน ครูและผู้บริหาร เขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา
- วิชาการ, กรม. คู่มือการใช้รายวิชาอาชีพ ของ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
- _____. คู่มือประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
- _____. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2521.
- _____. รายงานการวิจัยสภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534.
- _____. รายงานวิจัย การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อและการเลือกวิถีชีวิตของนักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2533.

- ศึกษาธิการ,กระทรวง สำนักงานปลัดกระทรวง. แนวทางการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวง, 2535. อัดสำเนา.
- _____. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2534.
ลงวันที่ 21 มิถุนายน 2534.
- ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 12, สำนักงาน. ความต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรม ในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ชลบุรี : สำนักงานศึกษาธิการเขต
เขตการศึกษา 12, 2539. อัดสำเนา.
- สงบบ ลักษณะ. แนวคิดบางประการในการจัดการเรียนการสอนเชิงกระบวนการ. ม.ป.ท.,
2533. อัดสำเนา.
- สมโภชน์ ชมแสงจันทร์. แนวทางการพัฒนาครูผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความคิดเห็น
ของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2540. อัดสำเนา.
- สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- สุทธิ ประจักษ์ศักดิ์. อุตสาหกรรมศิลป์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.
- สุทธิชัย ไกรศิริ. หลักสูตรศิลป์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
- สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนการพิมพ์,
2523.
- หอการค้าจังหวัดปราจีนบุรี. รายงานสรุปแผนการลงทุน จังหวัดปราจีนบุรี. ปราจีนบุรี :
หอการค้าจังหวัดปราจีนบุรี, 2537. อัดสำเนา.
- อุดมศักดิ์ ออมทรัพย์. สภาพการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษากับการ
ส่งเสริมอาชีพอิสระในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2539. อัดสำเนา.
- อุทุมพร จามรมาน และคนอื่นๆ. การศึกษาเกี่ยวกับการก้าวไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่.
กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2533.
- Fisk, Robert S. Administation Behavior in Education. New York : Harper & Row, 1975.
- Miller, Van. The Public Administation of American School. New York : Mcmillan, 1965.
- Saylor, Galen J. and William M. Alexander. Planning Curriculum for Schools. New York :
Holt, Rinehart and Winstons, 1974.
- Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcourt,
Branch and World, 1978.

ภาคผนวก

ที่ ทม 1007/0626

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม

2. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

เนื่องด้วย นายวิญญู ชลาวัณย์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ข้างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี" โดยมี ดร.สนั่น ประจงจิตร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉลวย ชีระเผ่าพงษ์ และ ดร.อุวิทย์ สุวคันทรกุล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาอาชีพข้างอุตสาหกรรม โดยขออนุญาตให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาอาชีพข้างอุตสาหกรรม ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ข้างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายวิญญู ชลาวัณย์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และจะกรุณามิหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

113

ที่ ศธ 0844/0183

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
ถนนปราจีนอนุสรณ์ อำเภอเมือง
จังหวัดปราจีนบุรี 25000

5 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ฉบับ

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแจ้งว่า นายวิษณุ ชลารักษ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี" ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ตอบแบบสอบถามดังกล่าว และจัดส่งให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ภายในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2542

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสงคราม อุทัย)

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

ฝ่ายพัฒนาวิชาการ

โทร./โทรสาร 037-214440

รายชื่อโรงเรียนและประชากรที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
1. ปราชินราษฎรอำรุง	1	4
2. ปราชินกัลยาณี	1	1
3. อุดรศาสนกิจศึกษา	1	2
4. วัดป่ามะไฟ	1	1
5. ไทยรัฐวิทยา	1	2
6. ประชากรูพัฒนา	1	1
7. ชิดใจชั้น	1	2
8. ศรีวัชรราษฎรบำรุง	1	1
9. ศรีมโสถ	1	2
10. ศรีมหาโพธิ์	1	2
11. กรอกสมบุญวิทยาคม	1	1
12. ประจันตราษฎรบำรุง	1	1
13. วัดพรหมประสิทธิ์	1	1
14. สุวรรณวิทยา	1	1
15. กบินทร์วิทยา	1	3
16. กบินทร์บุรี	1	2
17. วังตะเคียนวิทยาคม	1	1
18. ลาดตะเคียนราษฎรบำรุง	1	1
19. นนทบุรีวิทยา	1	1
20. วังดาลวิทยาคม	1	1
21. มณีเสวตรอุปถัมภ์	1	1
22. ร่มเกล้า ปราชินบุรี	1	1
23. พงษ์ใหญ่วิทยาคาร	1	1
รวม	23	34

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน
วิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน
วิชาอาชีพ ช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการและ
การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ปัจจุบันท่านทำหน้าที่
  - ( ) ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
  - ( ) ครูผู้ทำหน้าที่หัวหน้างานวิชาการ
  - ( ) ครูผู้สอน
2. วุฒิการศึกษา
  - ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ( ) ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า
  - ( ) สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการทำงานในหน้าที่ปัจจุบัน
  - ( ) ไม่เกิน 5 ปี
  - ( ) 6 - 10 ปี
  - ( ) 11 - 15 ปี
  - ( ) 16 - 20 ปี
  - ( ) 20 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนของท่าน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความแต่ละข้อ และหากมีข้อเสนอแนะโปรดเขียนข้อเสนอแนะในที่ว่างท้ายแบบสอบถาม

ข้อที่	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		ดีมากที่สุด	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
1	โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ					
2	โรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ					
3	จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุฝึกอย่างพอเพียง					
4	สนับสนุนงบประมาณด้านเครื่องมือในการเรียน					
5	มีจำนวนบุคลากรเหมาะสมกับการเรียนการสอน					
6	ส่งเสริมครูให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
7	จัดแผนการเรียนได้ตามความต้องการของนักเรียน					
8	จัดกลุ่มนักเรียนเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ					
9	จัดตารางสอนเหมาะสมกับการเรียนภาคปฏิบัติ					
10	มีโรงฝึกงานเหมาะสมกับการเรียนวิชาอาชีพ					
11	มีคู่มือครู เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
12	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการศึกษาอาชีพ					

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง.....

.....

.....

.....

ข้อที่	สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
		ดีมาก ที่สุด	ดี มาก	ดี	พอใช้	ควร ปรับปรุง
1	ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ ของหลักสูตร					
2	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการสอนรายวิชา					
3	ครูผู้สอนเลือกกิจกรรมเหมาะสมกับการเรียน การสอน					
4	ครูผู้สอนเลือกใช้สื่อเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้					
5	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยี ที่ทันสมัย					
6	ครูผู้สอนจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อ การสอน					
7	ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่อง จักรประกอบการเรียนการสอน					
8	ครูผู้สอนมีความสามารถบำรุงรักษาเครื่องมือและ อุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี					
9	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านความรู้ อย่างเหมาะสม					
10	ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนด้านทักษะ อย่างเหมาะสม					
11	ครูผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนได้ถูกต้องตาม ระเบียบการวัดผล					
12	ครูผู้สอนนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ปรับปรุง การเรียนการสอน					

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณ ที่ท่านให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายวิษณุ ชลารักษ์
เกิด	วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2497
สถานที่เกิด	2 หมู่ที่ 4 ตำบลบางแดน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	4/3 หมู่ที่ 4 ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ถนนปราจีนอนุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2513	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ฉะเชิงเทรา อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2515	ประกาศนียบัตรการศึกษา วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2517	ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง (อุตสาหกรรมศิลป์) วิทยาลัยครูพระนคร กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2521	ค.บ. (อุตสาหกรรมศิลป์) วิทยาลัยครูพระนคร กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2542	กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน
วิชาอาชีพช่างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี

บทคัดย่อ
ของ
วิษณุ ชลารักษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
เมษายน 2542

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ข้างอุตสาหกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพด้านคุณวุฒิและประสบการณ์ต่างกัน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 23 คน และครูผู้สอนวิชาอาชีพข้างอุตสาหกรรม จำนวน 34 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 23 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยเป็นผู้ออกแบบเครื่องมือเอง ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืน 56 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.25 นำมาวิเคราะห์โดยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ค่า F-test และ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับดี ขณะที่ผู้สอนที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาอาชีพข้างอุตสาหกรรม ผู้สอนที่มีประสบการณ์เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี แต่ผู้สอนที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นในระดับดีมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพข้างอุตสาหกรรมระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันพบว่าส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพข้างอุตสาหกรรม ระหว่างกลุ่มครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี มีความแตกต่างจากกลุ่ม 6-10 ปี 11-15 ปี และ 20 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่แตกต่างจากกลุ่ม 16-20 ปี ที่ระดับ 0.01

OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS CONCERNING STATE OF
TEACHING AND LEARNING SITUATION OF INDUSTRIAL EDUCATION
IN JUNIOR SECONDARY EDUCATION LEVEL
IN CHANGWAT PRACHIN BURI

AN ABSTRACT
BY
WISANU CHALARAK

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Industrial Education
at Srinakharinwirot University
April 1999

The objectives of this research were to investigate the opinions of administrators and teachers concerning state of academic administration and learning situation of industrial education in junior secondary school in Prachinburi. and to compare the opinions of administrators and teachers with different educational background and experience. The subjects were 23 administrators, 34 industrial teachers for a total of 57 from 23 junior secondary schools. the research instrument was a specially designed questionnaires. respondents Fifty six usable 56 copies or 98.25% were returned. The data were analysed by using percentage, mean, standard deviation, t-test and scheffe.

The result indicated that both administrators and teachers who had working experience up to five years perceived that practices of academic administration were at good level, while those with over five year experience were at fair level. In terms of instruction of industrial education, the perception of those with up to five years of experience were at very good level while those with over five years were at very good level. The comparison of the perception among the administrators classified by their working experiences showed no differences at the significant level of 0.05, However, the comparison on part of the teacher found some differences, which were : those with up to five years experience were significantly different from their counterpart with 6–10, 11–15 and over 20 year of experience at the 0.05 level, but at the 0.01 level from those with 16–20 years.